

Uredništvo: Ljubljana, Knašjeva
ulica 6. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelk: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Podružnica Jesenice: Pri kolodvoru
št. 100.
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska
cesta št. 42.
Podružnica Trbovlje: v hiši dr. Baum-
gartnerja.

JUTRO

Ponedeljska izdaja

Uredništvo:
Ljubljana: Knašjeva ulica 6. Telefon
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Ponedeljska izdaja "Jutra" izhaja
vsak ponedeljek zjutraj. — Na-
roča se posebej in velja po pošti
prejemana Din 4.-, po raznašal-
cih dostavljena Din 5.- mesečno.
Maribor: Gosposka ulica 11. Telefon
št. 2440.
Celje: Strossmayerjeva ul. 1. Tel. 65.
Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

LEP USPEH NACIONALNE POLITIKE NA ČEŠKOSLOVAŠKEM

**Malypetr je sestavil vladno koalicijo, ki bo imela v zbornici za-
nesljivo večino — Podpirala jo bosta po potrebi tudi Kramar in
Hlinka — Sestava nove vlade**

Praga, 2. junija. d. Designirani mini-
strski predsednik Malypetr je že včeraj
zaključil svoja pogajanja s strankami
glede sestave nove vladne večine. Poga-
janja so dovela do uspeha tako glede
delovnega programa, kakor tudi glede
sestave vlade. Parlamentarna večina bo
obstojala iz strank dosedanje koalicije
in se razširila še s češkoslovaško obrtno
stranko. V vladni koaliciji bodo torej
češkoslovaški agrarci, češkoslovaški na-
rodni socialisti, češkoslovaški in nemški
socialni demokrati, češka ljudska stran-
ka, češkoslovaška obrtna stranka ter
nemška agrarna stranka. Po doseženem
sporazumu bo nova vlada imela 16 čla-
nov, dočim sta jih zadnji dve vladni imeli
le po 15. Agrarci bodo dobili 4, čl. soc.
demokrati 3, čl. narodni socialisti in
klerikalci po 2, obrtniki ter nemški
agrarci in soc. demokrati po 1 portfelju,
dočim bosta 2 ministra kot strokovnja-
ka vzeta izven strank. V tretjem Maly-
petrovem kabinetu bodo samo 3 novi
ministri. Vseh ostalih 13 bo vzetih iz
dosedanje vlade. Deset med njimi jih bo
ohranilo svoje portfelje, trije pa se bo-
do preselili v druge resore. Izpadla bo-
sta dva dosedanja ministra.

Danes dopoldne je ministriški predse-
dnik Malypetr poročal predsedniku re-
publike o svojih posvetovanjih in njih-
ovem uspehu. Predložil mu je tudi listo
svoje novega kabineta, ki je sestav-
ljen takole:

predsednik vlade: Jan Malypetr (čsl.
agrarec),
zunanje zadeve: dr. Edvard Beneš
(čsl. narodni socialist),
narodna obramba: Fran Machnik
(čsl. agrarec),
notranje zadeve: dr. Josip Černy (čsl.
agrarec),
pravosodstvo: dr. Ivan Derer (čsl. so-
cialni demokrat),
unifikacija zakonov: dr. Jan Šramek
(ljudska stranka),
prosveta: dr. Jan Krčmar (izven
strank),
poljedelstvo: dr. Milan Hodža (čsl.
agrarec),
trgovina in industrija: Josip Najman
(čsl. obrtna stranka),
javna dela: inž. Jan Dostalek (češka
ljudska stranka),
pošta in telegraf: dr. Emil Franke
(čsl. narodni socialist),
železnice: Rudolf Bechyne (čsl. soc.
demokrat),
socialno skrbstvo: Antonin Srba (čsl.
socialni demokrat),
narodno zdravje: dr. Ludvik Czech
(nemški socialni demokrat),
finance: dr. Karl Trapl (izven strank)
minister brez portfelja: dr. Fran Spi-
na (nemški agrarec).

Na novo so vstopili v kabinet agrarec
Machnik, ki je sedaj sploh prviči mi-
nister, vodja obrtne stranke Najman,
ki je bil svoječasi minister in socialni
demokrat Srba, ki je tudi že bil mi-
nister. Izstopila sta iz vlade dr. Alfred
Meissner, ki je po šestletni funkciji
dobil kot pravosodni minister in minister
za socialno skrbstvo izrazil željo, da ga
ne bi več sprejeli v vlado, in dosednji
minister za narodno obrambo Bohumir
Bradač, ki je določen za predsednika
poslanske zbornice.

V svojih pogajanjih je Malypetr raz-
pravljati tudi s tremi osebami iz opozici-
jskega tabora. Senator Hilgenreiner,
predsednik nemških krščanskih social-
cev, je sporočil ministrskemu predse-
dniku, da bo njegova stranka ostala v
opoziciji. Malypetr se je pogajal tudi z
zastopniki slovaške ljudske stranke po-
slancem dr. Tisom. Slovaška ljudska
stranka bo sicer ostala v opoziciji, bo
pa od slučaja do slučaja podpirala vla-

do, ako bo to v državnem interesu po-
trebno. Splošno se računa, da bo Hlin-
kova stranka jeseni tudi formalno vstopi-
la v vlado.

Največja senzacija pa je bil sestanek
med Malypetrom in podpredsednikom
narodnih demokratov prof. dr. Hoda-
čem, ki sicer ni poslanec, vendar je eden
najmerodajnejših oseb v narodni za-
jednici dr. Kramarja in Štyrbnega. Ho-
dač je sporočil predsedniku vlade, da
bo njegova stranka ostala v opoziciji,
podpirala pa bo vlado v gotovih gospo-
darskih in nacionalnih vprašanjih ter bo
glasovala tudi za proračun.

Štirinajsta vlada

Praga, 2. junija. AA. Nova Malypetrova
vlada bo tretji kabinet pod njegovim pre-
sedstvom in štirinajsta vlada od ustanovitve
republike.

Prvo češkoslovaško vlado je sestavil Kra-
mar. To je bil splošni nacionalni kabinet
od novembra 1918 do julija 1919.

Senzacionalen italijanski napad na evropske vlade

**Mussolinijevo glasilo dolži nekatere evropske vlade, da
podpihujejo, podpirajo in oborožujejo Abesinijo**

Rim, 2. junija. AA. Agencija Stefani
poroča: Novi italijanski vojaški ukrepi za
zaščito Eritreje in Somalije in stališče, ki
so ga zavzele nekatere države, ki hočejo
ovirati akcijo Italije, so predmet novih ko-
mentarjev italijanskih listov.

Tako piše »Giornale d'Italia« med dru-
gim, da so za Italijo nastali dve vprašanji,
ki ju je treba čimprej urediti in ki se obe
nanašata na spor z Abesinijo. Tu gre pred-
vsem za vprašanje abesinske oborožitve in
za vprašanje, komu je ta oborožitev name-
njena. Glede prvega vprašanja opozarja
list na to, da je abesinska vojska v zadnjih
letih močno napredovala. Belgijska vojska
mislija je bila agent neke belgijske tvorni-
ce orožja. Voditelji te misije so zastopali
tudi neko češkoslovaško tvornico orožja.
Vodja švedske vojaške misije pa je zastop-
nik znane švedske tvornice orožja. Vse te
misije so pripravljale abesinsko vojsko na
moderno vojno. Vrh tega ima abesinska
vojska med svojimi oficirji tudi ljudi, ki so
se izučili v francoski vojaški akademiji v
Saint Cyr. Abesinski piloti so se takisto
izvežbali v Franciji.

Nova abesinska vojska je postala nevar-

na. Zadnja leta se je opremila z velikimi
zalogami orožja. Postopna mobilizacija in
svoznice manifestacije proti Italiji v zad-
njem času so zelo jasna dejstva. Posebno
važna je mobilizacija, ki ima vse lastnosti
napada na Italijo.

List se nato vprašuje, proti komu so na-
perjena ta abesinska oboroževanja, in od-
govarja, da je bilo to oboroževanje potreb-
no abesinskemu cesarju zaradi njegovega
notranjega prestiža. Cesar potrebuje močno
vojsko, da bi okrepil svojo dinastijo, ki je
prebivalstvo severne Abesinije še ni pri-
znalo.

Mirno zadržanje v italijanskih kolonijah,
ki so bile zadnja leta popolnoma razorože-
ne, je abesinski cesar v zadnjem času iz-
koristil za svoje vojne podvige. V tem ga
zdaj podpihujejo tudi nekatere vlade v Ev-
ropi, ki so s tem nagale abesinsko vlado
v sovražnosti proti Italiji.

List opozarja nato na najnovejši abesin-
ski napad na italijanskega kurirja in pravi,
da se komisija za ureditev incidenta pri
Ualualu še ni dobro sestala, ko se je polo-
žaj že zopet poostiril, tako da ga razsodiš-
na komisija sploh ne bo mogla urediti.

Tudi nova francoska vlada zahteva izredna pooblastila

**Zakonski načrt bo predložila zbornici takoj po svoji
deklaraciji — Sprejet bo v skrajšanem postopku**

Pariz, 2. junija. AA. V torek po vlad-
ni deklaraciji, ki bo kratka, bo predse-
dnik nove francoske vlade Bouisson za-
hteval od poslanske zbornice, naj spreje-
me ves načrt zakona o izrednih poobla-
stilih vladi.

Po mnenju predsednika poslanskega
finančnega odbora Malvyja bo vlada
lahko zahtevala nagli postopek, ki do-
voljuje, da se vrši razprava o tem zakon-
skem načrtu že eno uro po predložitvi.

Strah pred Caillauxom

Pariz, 2. junija. AA. V parlamentarnih
krogih trde, da levitarji niso zadovoljni z
imenovanjem Caillauxa za finančnega mi-
nistra, ker se boje, da bo pri omejevanju dr-

žavnih izdatkov preveč strog. Prav tako so
a Caillauxom nezadovoljni pristaši devalva-
cije, ker se boje njegovih strogih ukrepov
v korist franka. Caillaux je že izjavil, da
bo brez usmiljenja zatrl spekulacijo proti
franku in obdržal njegovo vrednost na zlati
pariteti.

Prijazen sprejem Buisson- ve vlade v javnosti

Pariz, 2. junija. AA. Havas poroča: Da-
našnji listi poudarjajo izredno ugodni spre-
jem, na katerega je naletela nova Bui-
ssova vlada v parlamentarnih krogih in v
celokupni javnosti. To zadržanje obeh zbor-
nic in česopisja napram novi vladi dopušča
prognozo, da bo Bouisson v torek dobil v
parlamentu ogromno večino.

Priprave za sokolski izlet v Bolgarijo

Sofija, 2. junija. p. Včeraj je prispela v
Sofijo deputacija jugoslovenskega Sokola,
na čelu s podstarešino Djuro Paunkovićem.
Delegacija je prišla v bolgarsko prestolnico,
da izvrši tehnične priprave za prihod naših
Sokolov na zlet bolgarskega Junaka, ki bo
prihodnji mesec; računa se, da se bo zleta
udeležilo več tisoč Sokolov iz Jugoslavije.

Predstavniki jugoslovenskega Sokola so
bili že na postaji sprajeti zelo prijazno. Sta-
rešinstvo bolgarskih Junakov jim je sinoči
pripredilo svečan banket.

Göding na Cetinju

Cetinje, 2. junija. Š. Pruski ministriški
predsednik Göding, ki se mudi na letovišču
v Dubrovniku, je danes popoldne obiskal
Cetinje. Pripeljal se je s svojimi apramlje-
valci v treh avtomobilih. Ko si je ogledal
Cetinje in neposredno okolico, se je ob 15.
vrnil nazaj v Dubrovnik.

Ustanovitev kluba poslancev z Jevtičeve liste

**Za predsednika kluba je bil soglasno izvoljen predse-
dnik vlade g. Bogoljub Jevtič**

Beograd, 2. junija. p. Danes so do-
speli v Beograd še oni narodni poslanci,
ki niso prišli že prejšnje dni. Ob 10.
dopoldne je bil v sejni dvorani Narodne
skupščine prvi sestanek vseh narodnih
poslancev, ki so bili izvoljeni na državni
listi g. Jevtiča. Ko je g. Jevtič prišel v
dvorano, je bil pozdravljen z viharim
aplavzom. Navzočih je bilo tudi večje
število senatorjev.

Sestanek je otvoril predsednik vlade
g. Jevtič, tudi ob tej priliki burno po-
zdravljen. V daljšem govoru je izrazil
svoje zadovoljstvo nad uspehi, ki so jih
dosegli narodni poslanci na njegovi listi
pri volitvah, nato pa je orisal smernice
državne in nacionalne politike, s kate-
rimi je njegova lista 5. maja šla na vo-
litve in ki so merodajne tudi za bodoče
delo vlade in nove narodne skupščine.
Pozval je narodne poslance, naj na-
daljujejo do polnega uspeha politiko, ki
jo je inavguriral blagopokojni kralj
Aleksander Uedinitelj.

Po referatu g. Jevtiča je bilo soglasno
sklenjeno, da se ustanovi klub narodnih
poslancev, izvoljenih na Jevtičevi listi.
Enako soglasno in z velikimi aklamaci-
jami je bil za predsednika kluba izvo-

ljen ministriški predsednik g. Bogoljub
Jevtič. Narodni poslanci gg. Dragiša
Cvetković, Miloje Isaković, Milenko Gli-
šić in dr. Barišević so se v imenu vseh
navzočih narodnih poslancev zahvalili
predsedniku vlade za njegovo uspešno
vodstvo državne politike, mu čestitali
na uspehu pri volitvah ter mu obljubili,
da se bodo pod njegovim vodstvom z
vsemi silami in v popolni disciplini po-
svetili delu za dobrobit države.

Jutri popoldne ob 18. bo imel klub
svojo drugo sejo. Na njej bo razpravljaj-
l o svoji organizaciji in sprejel tudi klub-
bove statute. Po njihovi odobritvi bodo
nato izvoljeni še ostali funkcionarji po-
slanskega kluba.

Konferenca poslancev z Mačkove liste

Zagreb, 2. junija. n. Včeraj in danes
so bile v Zagrebu konference narodnih
poslancev, izvoljenih na listi dr. Mačka.
V začetku so konferirali samo pristaši
bivše Radičeve stanke in dr. Trumbić od
bivše federalistične stranke. Popoldne
so prišli tudi pristaši drugih skupin, ki
so kandidirali na Mačkovi listi. Konfe-
renca je bila zaključena kasno popoldne.

Volilna reforma za poljski parlament in senat

**Politične stranke ne bodo več smele postavljati kandi-
datov — Volitve v parlament bodo direktne, v senat pa
indirektne — Število mandatov bo zmanjšano**

Varšava, 2. junija. AA. Parlament je za-
čel razpravljati o načrtih zakonov za vo-
litve v parlament in senat. Vlada je nalašč
zaradi tega sklicala izredno zasedanje obeh
domov parlamenta.

Nova volilna zakona izhajata s stališča,
da je treba v bodoče preprečiti prevelik
vpliv političnih strank na volitve poslancev.
Zaradi tega v bodoče nobena politična
stranka kot taka ne bo mogla postaviti
svojih kandidatov za volitve v Sejm (par-
lament). Vrh tega bo imel senat, ki je bil
dosedaj samo nekaka druga poslanska
zbornica, povsem drugačno sestavo. Senat
bo v resnici gornji dom narodnega predstavi-
ništva z mnogo večjimi pravicami od Sej-
ma. V bodoče bo Sejm izvoljen na podlagi
splošnih volitev, člane senata pa bodo ime-
novali predsedniki republik in posebni vo-
litni kolegiji, to je posebni volilni zbori. Po
načrtu novih volilnih zakonov ohranijo že-
nske volilno pravico, vendar je povišana sta-

rost, ki daje pravico do glasovanja. Aktiv-
na volilna pravica za Sejm se prične s 24.
letom, pasivna pa s 30.

Senatnih volitev se lahko udeleže samo
volilci, ki so prekoračili 30. leto. Za sena-
torje je potrebna starost nad 40 let.

Načrti vladnega bloka bodo prodrli v ce-
loti. Po novih zakonih bo Sejm štel v bo-
doče 208 poslancev. Do sedaj jih je bilo 444.
Kandidate za Sejm bodo postavljali posebni
volilni zbori za posamezne volilne okraje,
ki jih bo 104. Vsak okraj bo volil 2 po-
slance. Zakonski načrt o volitvah senator-
jev določa število senatorjev na 96. Dosedaj
jih je bilo 111. Predsednik republike imenu-
je tretjino, 64 pa jih bodo volili v posebnih
volilnih odborih po vojvodinah. Kandidirati
bodo smele samo osebe z zaslugami za do-
movino, osebe, ki se odlikujejo s svojo iz-
obrazbo ali ki so splošnem prepričanju
uživajo zaupanje ljudstva.

Preganjanje hitlerjevcev v Avstriji

**Izsleditev tajne narodnosocialistične novinske agen-
cije — Aretacije mnogoštevilnih narodnih socialistov**

Dunaj, 1. junija. k. Kljub poslednjim
aretacijam na Koroskem in Zg. Avstriji na-
rodno-socialistična propaganda ni v ničemer
popustila, marveč se je po deželi celo še po-
večala. Dunajska policija je sedaj aretirala
celo vrsto ljudi, ki so urejevali in izdajali
prepovedane narodno-socialistične letake.
Med njimi so Henrik Rüdiger, inž. Kinder-
mann, dr. Stiansy, dr. Kurt Wessely, lastnik
neke novinske agitacije Otmir Sekyra,
slavni tehnik Ludvik Rittthammer, dr. Al-
fred Malschowsky in ministriški tajnik dr.
Herman Senkowsky. Vodja tajne ilegalne
narodno-socialistične tiskovne centrale je
bil dr. Stiansy. Pri Senkowskem so našli
večjo vsoto denarja, o čigar izvoru ni hotel
ničesar izpovedati. Sodijo, da je po poseben
tiskovni fond, v katerega so prispevali av-
strijski pristaši narodnega socializma. Pri
hišnih preiskavah so našli mnogo kompro-
mitujočega materiala.

Zaradi narodno-socialistične propagande
so policijske oblasti izvršile preiskavo tudi
pri dveh dunajskih vseučiliških profesorjih,
in sicer pri rednem profesorju za zoologijo
Krügerju na Dunaju in pri profesorju za
kirurgijo dr. Wiesentreu v Gradcu. Ker so
pri preiskavi našli v planovanju obeh pro-
fesorjev narodno-socialistično propagandno
gradivo, so obema prepovedali nadaljnja
predavanja na vseučiliščih. Prof. Krüger je
v zadnjem času predsedoval društvu nem-
ških državljanov v Avstriji. Šeprav je bil
sam avstrijski državljan. Čestokrat je tudi
spremljal nemškega poslanika Papena po
njegovih potovanjih po Avstriji.

Narodna socialistična propaganda se kljub
postretnemu režimu širi tudi na Koroskem.
V Wolfbergu je bil aretiran protestantski
pastor Fölsehe, ki je bil takoj postavljen
pred sodišče in obložen zaradi veleizdaje.

Ustavitev hitlerjevskega lista v Inomostu

Dunaj, 1. junija. k. Na zahtevo italijan-
skega poslanika na Dunaju so oblasti v
Inomostu ukinile glasilo emigrantov iz

Južne Tirolske »Der Süd-Tiroler«.
»Neues Wiener-Tagblatt« pravi, da je bil
»Süd Tiroler« ukinjen zaradi svojih ten-
denčnih novic in člankov, s katerimi je
ščuval proti prijateljem Avstrije. Ta ted-
nik je bil sploh dobro znan zaradi svoje
stalne ofenzivne protitalijanske akcije, ki
se je razširila tudi preko tirolskih mej in
se ni bala ogabnih metod, laži in obkre-
vanj, da bi se Avstrijci orientirali proti
Italiji. Italijanska javnost bo nedvomno
simpatično sprejela to odredbo avstrijskih
oblasti. »Oesterreichische Zeitung am
Abend« komentira ukinitve tednika takole:
Z ukinitvijo lista »Süd-Tiroler« je bil eno-
gledno napravljen konec dvorezni politiki,
s katero so hoteli zasejati sovraštvo med
Avstrijo in Italijo in katere končni name-
ni so bili že preveč prozorni.

Sklicani odbori DN

Zeneva, 2. junija. AA. Pravni odbor Dru-
štva narodov, v katerem so zastopane Velika
Britanija, Francija, Italija, Poljska, Ju-
goslavija, Turčija, Sovjetska Rusija in Nizo-
zemka, se sestane 24. julija.
Gospodarski odbor (Velika Britanija, Ka-
nada, Španija, Francija, Madžarska, Italija
in Sovjetska Rusija) ima sejo 1. julija.

Plen ameriških banditov

Berlin, 2. junija. DNB poroča iz Newyorka
da so ugrabitelji izpustili sina milijonarja
Weierhauserja, ker so jim izplačali 200.000
dolarjev. Policija je izdala obširne ukrepe,
da ugrabitelje ujame.

Elitni kino Matica

Pride prekrasni film

Neke maiske noči

Viktor de Kowa — Hans Moser

Meštrovičeva razstava v Berlinu

Berlin, 2. junija. AA. V prostorih držav-
nega parlamenta v Berlinu je bila otvorje-
na razstava jugoslovenskega kiparja Ivana
Meštroviča. Razstava je pod pokrovitelj-
stvom predsednika pruske vlade Göringa, ki
ga je pri otvoritvi zastopal njegov posebni
odposlanec.

Organizacijo razstave sta prevzeli Nem-
ška akademija iz Monakovega in Udruženje
umetnikov v Berlinu. V častnem prireditel-
jskem odboru so med drugimi jugoslo-
venski poslanik v Berlinu Balugdzic, pro-
pagandni minister dr. Goebbels, zunanji
minister von Neurath, predsednik berlinske
občine dr. Sahn in predsednik Nemške aka-
demije Hauschofer.

»Völkischer Beobachter« posvečuje raz-
stavi članek, v katerem poveljuje Meštro-
vičevu umetnost in njegovo umetniško ve-
ljavo.

Slovenski vinograd- niki so zborovali

Ormož, 2. junija.

Včeraj in danes sta bila tu občni zbor in
kongres Vinarskega društva za dravsko ba-
novino. Po obširnih poročilih funkcionarjev
so bile večeraj volitve. Inž. Zupančič je pre-
dalag izvolitev starega odbora v celoti. Pri-
šlo je do glasovanja z listki. Največ glasov
je dobil dosednji odbor s predsednikom g.
Lovrom Petovarjem na čelu.

Na današnjem kongresu se je predsednik
g. Lovro Petovar najprej spominjal pokoj-
nega kralja, nato pa je pozdravil zbrane
udeležence. Po treh temeljitih strokovnih
referatih je sledila obširna debata in je bi-
la sprejeta obsežna resolucija z zahtevami
naših vinogradnikov. Z obsežnega zbora in
kongresa sta bili poslani vladnostni brošav-
ki kralju Petru II. pozdravne pa ministr-
skemu predsedniku g. Jevtiču, ministru za
kmetijstvo dr. Jankoviču in banu g. dr.
Pucu. Kongresa se je udeležil tudi narodni
poslanec g. dr. Avgust Lukačič.

ELITNI KINO MATICA

TELEFON 21-24

Danes ob 4., 7% in 9% Ramon Novarro v opereti

Senzacija
za Ljubljano!

MELODIJA SRCA

Senzacija
za Ljubljano!

Bogat dopolnilni program!

Globoko znižane cene

Štirinajsti občni zbor
Pokojninskega zavodaObširna razprava o zavodnem poslovanju in o bodoči
zavodovi gradbeni akciji

Ljubljana, 2. junija

V dvorani mestnega magistrata se je danes dopoldne vršil XIV. redni občni zbor Pokojninskega zavoda za namene, ki so mu skrobo polnoštevilno prisostvovali delegati iz Slovenije in Dalmacije.

Zbor je otvoril predsednik dr. Vilko Baltić, pozdravil navzoče delegate in posebej ravnatelj OUZD v Ljubljani dr. Jožo Bohinjca kot zastopnika ministra za socialno politiko in banskega svetnika dr. Karlina kot zastopnika dravskega bana. Predsednik se je s toplimi besedami spomnil velikega kralja Udeinitelja. Z enomišnim molkom so navzoči počastili njegovo spomin. Z odobravanjem je bil sprejet predlog, da se pošlje vdanostna brzojavka Nj. Vel. kralju Petru II. Prav tako so bile poslano pozdravne brzojave ministru za socialno politiko in narodno zdravje in banom dravske, primorske in zetske banovine. Naposled se je predsednik spomnil obeh umrlih bivših predsednikov Vederjanka in Vrtovca.

V svojem poročilu je predsednik dr. Baltić navedel skupno akcijo nosilec socialne zavarovanja glede gospodarsko zaščitnih uredb (zlasti uredbe o zaščiti denarnih zavodov). Socialne ustanove zahtevajo, da se njihove terjatve izvajajo iz omejitev teh uredb in da se jim prizna enak položaj, kakor privilegiranim državnim ustanovam. Poročal je tudi, da je bil z uredbo o ustanovitvi osrednjega sklada za sanacijo bratovskih skladnic ukinitelj pokrajinski pokojninski sklad za Slovenijo, ki je doslej prispeval h kritični renti za stare rentnike. Dne 21. maja t. l. so se vršila pogajanja med češkoslovaško in našo delegacijo glede konvencije o reciprocičnosti v socialnem zavarovanju. Ta pogajanja se bodo še nadaljevala.

Občni zbor je nato izvolil v upravni odbor inž. Jožeta Rusa s Fale namesto Dragotina Gilčevca, ki je odložil mandat. Poročilo revizorjev o računskem zaključku za l. 1935. je bilo sprejeto soglasno.

Razprava o poslovanju
zavoda

Pri razpravi o poslovnem poročilu upravnega odbora, ki je bilo že pred obnim zborom dostavljeno vsem delegatom, se je najprej oglašil k. besedi g. Albin Prepeh, ki je ugotovil, da kaže naša bilanca prizadevanje upravnega odbora, da se zboljša stanje zavoda. To ugotavlja z veseljem glede na kritiko, ki jo je iznesel na lanskem obnem zboru. Primanjkljaj, ki ga izkazuje bilanca, je znaten in se je bati, da se bo donos, naložen zlasti v nepremičninah še zmanjšal. Potrebno bo kriti ta primanjkljaj, ali z državnim subvencijami, ali z znižanjem rent ali pa s povišanjem premij. Uprava naj v teku leta sklene anketo zavodovih interesov ter finančno-zavarovalnih strokovnjakov, ki naj proučijo vprašanje pokritja primanjkljaja. Glede znižanja upravnih stroškov je treba ugotoviti napredek, s čimer pa je nadaljevati.

Podpredsednik g. Ivan Tavčar je obširno razpravljal o stanju zavoda, pri čemer je tolmačil stališče namencev. Veljavni zakon, ki je bil zadnjikrat dopolnjen l. 1914. je treba spremeniti, da bo ustrezal današnjim socialnim in gospodarskim razmeram. Razširiti je treba krog zavarovancev na vse ostale kategorije privatnih namencev (zlasti trg. sodruke, strojnike, zobotehniko itd.). Olajšati je treba tudi pogoje za dajave, znižati predvsem starostno mejo in skrajšati zavarovalno dobo, priznati rente starejšim zavarovancem, ki so sicer dela sposobni, toda brezposelni (socialna renta za starejše zavarovance, ki so najmanj 1—2 leti brezposelni). Sedanjí rok za očitovanje pridobljenih pravic zavarovanja (18 mesecev) je prekratek in se naj poveča v razmerju z zavarovalno dobo zavarovanja. Povečati je treba zaščito namencev v primerih, da delodajalec opusti prijavo ali poda nepravilno prijavo (kazenske sankcije).

Glede razširjenja pokojninskega zavarovanja je govornik postavil zahtevo, da mo-

ra Pokojninski zavod pri vseh teh akcijah sodelovati in da mora biti vprašan za mnenje.

Ukinjenje pokrajinskega
pokojninskega sklada za
Slovenijo

Ki je od l. 1922. dajal prispevke nosilec rudarskega, železniškega in namencevkega pokoj. zavar. za prevzem starih rentnikov, je bilo izvršeno brez sodelovanja Pokojninskega zavoda. Uredba in pravilnik ne upoštevata onih razlogov, ki so bili svojčas merodajni za ustanovitev pokrajinskega pokojninskega sklada. Prispevek pokrajinskega pokojninskega sklada Pokojninskemu zavodu za stare rentnike je doslej znašal 450.000 Din letno. Govornik je predlagal v imenu upravnega odbora resolucijo, ki zahteva, da se v uredbi in v pravilniku izvršijo spremembe tako, da bo novi osrednji sklad za sanacijo bratovskih skladnic dolžan efektivno prevzeti vse obveze dosedanjega pokrajinskega pokojninskega sklada v dosedanjem obsegu.

Končno je govornik razpravljal o obrestovanju naložb Pokojninskega zavoda, ki znaša povprečno 6,3% in se približuje 6 odstotni bazi zavarovalno tehniškega računa zavoda. Če bi obrestovanje padlo pod 6% in bi s tem odpadla možnost za postopno kritje primanjkljaja (iz viška obrestovanja preko 6%) bi bilo treba misliti na spremembo zakonitih pravic in obveznosti.

Gradbena akcija

Nerentabilnost je pred vsem pri zavodovih zgradbah, ki donosajo le 2,2%. Niso pa vse zgradbe nerentabilne, ker nosi na primer stanovanjska hiša na Miklošičevi cesti še vedno 5,3%. Zato bo smel zavod v bodoče graditi le take hiše, kjer bo rentabilnost vnaprej zajamčena.

Lani je občni zbor sklenil, da ne bo več investiral premoženja v zgradbe. Ker pa ne gre docela prenehati z gradbeno akcijo, je upravni odbor sklenil predlagati obnemu zboru, da napravi v smislu § 59. točke 6. statuta sklep o kupovanju in prodaji nepremičnin, tako da sme upravni odbor prevzeti od svojih dolžnikov nepremičnine in lahko obdrži one nepremičnine, kupljene na dražbi, ki pokažejo ugodno rentabilnost; nadalje se pooblašča upravni odbor, da sme graditi stanovanjske hiše, ki bodo nudile primerno donosnost (najmanj dve tretjini povprečne donosnosti zavodove imovine).

Končno je podpredsednik Fr. Tavčar poročal še o znižanju upravnih stroškov, ki so sedaj skrčeni od 4 milij. Din v letu 1933. na 3,3 milijona Din v lanskem letu, odnosno od 14% predpisanih premij na 10,3%.

Občni zbor je nato soglasno podal odvezo upravnemu odboru. Pred glasovanjem o predlaganih resolucijah je delegat dr. Vrhunc zahteval spremembo resolucije glede pokrajinskega pokojninskega sklada. Uredba jamči Pokojninskemu zavodu vse zakonite pravice. Premogovniki bodo zopet prevzeli bremena za kritje obveznosti ukinjenega pokrajinskega pokojninskega sklada. Ker pa so bratovske skladnice mnogo bolj potrebne subvencije, bo v bodoče prejel Pokojninski zavod le ono, kar mu po zakonu pripada. Pri glasovanju je bila resolucija upravnega odbora sprejeta proti glasu dr. Vrhunca.

Prav tako je bil soglasno sprejet sklep glede kupovanja in prodaje nepremičnin in glede gradnje stanovanjskih hiš z dodatnim predlogom podpredsednika Adolfa Ribnikarja, da se investiranje v nepremičnine omeji na tretjino naložene imovine. Kakor lani, je bil tudi letos sprejet predlog, da se votira znesek od 200.000 Din za sklad za podpiranje brezposelnih zavarovancev in 60.000 Din za podporo vdovam in sirotam po § 6. pravilnika o draginskih dokladah.

Pri slučajnostih je delegat Jože Golmajer predlagal, da se omogoči dajanje malih kreditov, delegat Vlado Vrančič pa je v imenu Zveze bančnih uradnikov utemeljil predlog glede zidanja stanovanjskih hiš z malimi stanovanji, ki jih lahko najemniki odkupijo. Oba predloga bo upravni odbor upošteval pri svojih bodočih sklepih.

Ljubljanska nedelja

Ljubljana, 2. junija.

Delo prosvetne matice
naših Primorcev

Sinoči je imela »Soča« »Pri levu« občni zbor. Predsednik S. Ancin se je po pozdravu s toplimi besedami spomnil viteškega kralja Udeinitelja, čigar spominu so zborovalci posvetili najprej minuto molka, nato pa trikrat zaklicali: Slava njegovemu spominu! Z živahnim odobravanjem je skupščina sprejela vdanostno brzojavko Nj. Vel. kralju in pozdravne brzojave predsedniku vlade, ministru dr. Marušiču, banu dr. Pucu in predsedniku mestne občine dr. Ravniharju. Dvoletnega društvenega predsednika bana dr. Puca, ki je v marcu zaradi prezaplenosti odstopil, je občni zbor za njegove velike zasluge za društvo soglasno izvolil za častnega člana.

Društveni tajnik je v izčrpnem poročilu orisal živahno delovanje društva. Matično društvo v Ljubljani šteje 896 članov. Podružnice poslujejo v Celju, Novem mestu, na Jesenicah, v Bohinju, Murski Soboti in Lendavi. Z ostalimi emigrantskimi društvi pripravljajo »Soča« posebno anketo o praktičnem delu za siromašne emigrante, ker se z njihovo bedo odpira čisto nov problem našega narodnega življenja.

Iz poročila blagajnika Sfiligoja pomemamo, da se ceni društveno premoženje na 109.000 Din. V zadnjih dveh letih je Soča razdala potrebnim emigrantom okrog 26.000 Din podpor. Predavanj je bilo v pretekli sezoni 15.

Sledila so še poročila načelnika prireditvenega oddelka mestnega svetnika Čotarja in načelnika pevskega oddelka Klavore, nato pa je zastopnik nadzornega odbora Batelj predlagal absolutni odbor, blagajniku še s posebnim priznanjem.

Za novega predsednika je bil soglasno izvoljen dr. Tone Šapla, na novo pa so vstopili v odbor še dr. Prodan, dr. Ražem, Bačnar in dr. Boris Puc. Predsednik dr. Šapla se je v izbranih besedah zahvalil za izkazano čast in obljubil, da bo v svojem delu vneto sledil viziji svojega predhodnika. Društvo bo v bodoče tudi svojim podružnicam pošiljalo predavatelje in jim prirejalo obiske, da bodo Sočani po vsej banovini postali močna in enotna celota. S povabilom vseh Primorcev, ki so doslej še ostali izven svojega društva, k sodelovanju je nato predsednik zaključil lepo uspešno skupščino.

Film Z. K. D.

v Elitnem kinu Matici

Danes ob 4/3 uri popoldne originalni ruski film

SAMA

Narodni običaji v gorovju Altaju. Vstopnina 3,50, 4,50, 5,50 in 6,50.

Številni kropilci
vrhpoljskih žrtev

Vrhpoljski žrtvi ležita na mrtvaškem odru v prosekrti bolnišnici na Zaloški cesti. Trume ljudi so prihajale danes, da počaste spomin obeh orožnikov, ki sta v vestnem izpolnjevanju svojih dolžnosti pustila svoji mladi življenji. Paznik, ki sedi pri vratih, je pripovedoval, da so prihajali kropilci že od sedme jutraj — lep dokaz, kako iskreno so se ljudje zanimali za žalostno usodo obeh orožnikov Vrička in Stefančiča.

Obe krsti z rajnkima sta v cvetju. Prav tako je predoba vsa natrpana z venci sorodnikov in prijateljev. Mnogo vencev je tudi od službenih tovarišev in predpostavljaj.

Na prosekuro je prišlo danes tudi mnogo orožnikov iz bližnjih in daljnih krajev, ki vsi iskreno sočustvujejo s svojima mrtvima tovarišema in njihovima rodbinama. Pripovedovalci so, da se je Stefančič v trpljenju močno izpremenil, med tem ko je videti narednik komandir Vričko, kakor bi spal.

Državni upokojenci
so zborovali

Sinoči so v dvorani Delavske zbornice zborovali državni upokojenci. Občni zbor je otvoril poslevočedi podpredsednik svetnik g. Vidmar, ker je bil predsednik Društva državnih upokojencev, višji davčni svetnik g. Lilek zaradi bolezni odločil predsedništvo, ter je po nagovoru prebral pismo narodnega poslanca g. dr. Rika Fuxa, ki se v njem zahvaljuje za vabilo na zbor ter prosi oprostitev, ker se zborovanja ne more udeležiti. V pismu zagotavlja, da bo vselej podpiral borbo upokojencev, da dosežejo svoje pravice. Podpredsednik je nato z grenkimi besedami ugotovil piko udeležbo in prosil, naj bodo kritičirajoči člani jasní in naj povedo izdvižljive smernice, po katerih bo mogoč bodoči odbor še stvarneje delati, kakor je dosedaj.

radi svoje stare zvestobe pred oči. Moja bolezen je začela čedalje huje gospodovati nad menoj — kaj je huje kakor nagajenje k pijači? — In naposled je občutil tudi Pluto, ki je postal že star in čemerem, posledice moje razdraženosti.

Nekega večera, ko sem se vrnil pijan iz svoje stalne kčme, se mi je zadelo, da se me maček ogiblje. Pograbil sem ga in iz strahu pred mojim jezo me je ugriznil v roko. V tem trenutku me je popadla dvojna besnost. Samega sebe nisem več spoznal. Bilo je tako, kakor bi bil iznenada izginil ves moj nekdanji razum. Peklenska hudobnost, ki jo je podžgal alkohol, je razburila vse moje živce. Vzel sem nož iz žepa, ga odprl, pograbil ubogo žival za vrat in ji nalašč iztaknil oko. Še zmeraj me izpreletava zdaj vroče zdaj hladno, ko popisujem to podlost.

Drugo jutro, ko sem pijanost preupal in se spet zavedel, me je zaradi tega okrutnega dejanja obšel občutek, ki je bil nekako med grozo in kesanjem. Toda bil je le površen, bežen občutek, ki moje duše ni prevzel. Spet sem se predal nezmernosti in spomin na moje dejanje je zamrl v vnu.

Med tem pa je začel maček ozdravljati. Prazna očesna votlina je bila res gnusna, toda vse je kazalo, da žival ne trpi bolečin. Kakor prej je hodila po hiši, toda iz razumljivih vzrokov je pre-

Po pozdravu delegatov z dežele se je podpredsednik spomnil največjega dobrotnika jugoslovanskega naroda, blagopokojnega viteškega kralja Aleksandra I. in zborovalci so trikrat zaklicali »Slava!«, a mlademu vladarju trikrat »Živel!« Nj. Vel. kralju Petru II. se je odposlala tudi udnostna brzojavka.

Govornik je zatem očrtal pomen organizacije državnih upokojencev in ostro grajal tiste mlačneže, ki jim je preveč odšteti tri dinarje mesečno za članarino. Društvo je v teku svojega delovanja doseglo marsikako socialno izboljšanje za starupokojence. Med drugim plačujejo po zaslugi njegovega prizadevanja kuluk le od osnovne in položajne plače, imajo popust pri trgovcih, v kopalščih, pri pogrebnemu zavodu in drugod. Te dobrote uživajo vsi člani. A doseglo bi se še mnogo več, če bi bili organizirani vsi, zakaj le v močni organizaciji je uspeh. Toda v društvu ni članjena niti večina starupokojencev.

Za predsednikom je dal izčrpano poročilo tajnik g. Spende, ki je prikazal vso silno borbo odbora v preteklem letu z različnimi faktorji, od katerih volje zavili bolj ali manj uspeh organizacijskega in socialnega dela. Opisal je bedo upokojenca, zahteval, da se starupokojencu dovoli postranski zaslužek in da se ukine vplačevanje prispevkov v pokojninski sklad, govoril je o pravici do vnovič olajšav in o zahtevi po izenačenju ter nazadnje izrazil toplo zahvalo bivšemu finančnemu direktorju v Ljubljani g. dr. Valjavcu za ves njegov nesebični trud za upokojence.

Kljub vsem križem in težavam izdaja društvo lastno glasilo, ki ga po večini razpošilja zastoj, nadejajoč se, da z njim dvigne organizacijo v res močan faktor.

Po blagajniškem poročilu je preglednik računov predlagal odboru razrešnico s pohvalo. Zborovalci so predlog soglasno sprejeli.

Debatna je bila mestoma zelo živahna zaradi mariborske podružnice, ki se je ocepila zavoljo nekaterih nezadovoljstev.

Pri volitvah je bil za predsednika izvoljen predsednik upravnega sodišča dr. Vrtanek. Ob koncu zбора so se nekoliko izpremenila pravila.

Občni zbor Društva
orožniških upokojencev

se je vršil danes v »Novem svetcu«. Po pozdravnem nagovoru predsednika g. Lipoglavška so zborovalci stoji počastili blagopokojnega viteškega kralja Aleksandra I. s trikratnim »Slava«. Članom društva gre za prav iste interese kakor državnim upokojencem, le da so ti kot nižji uslužbeni še huje prizadeti. Narodnima poslanca g. dr. Riku Fuxu in g. Mohoriču so poslali resolucije s spomenicami, vsem poslancem dravske banovine pa spomenice, da se zavzamejo zanje na odločujočih mestih.

Društvo šteje okoli 370 članov v vsej banovini. Svoje delegate so poslali na zbor Maribor, Celje, Kočevje, Kranj in Novo mesto.

Za predsednika je bil izvoljen spet g. Ivan Lipoglavšek in za tajnika g. Fran Klemenc.

Združenje zemljiškoknjižnih
uradnikov

je zborovalo danes v justični palači. Predsednik g. Jožko Zihlerl je otvoril zbor in se med drugim zahvalil predsedniku apelacijskega sodišča g. dr. Vrančiču in personalnemu referentu pri apelacijskem sodišču in sodniku okrožnega sodišča g. dr. Juvancu za naklonjenost in za umevanje socialnega stanja zemljiškoknjižnega uradništva.

Tajnik g. Jožko Medved je podal poročilo o delovanju društva, ki beleži nekaj lepih uspehov, blagajnik g. Janko Gostič je poročal o stanju blagajne, nato pa so zborovalci dali odboru soglasno razrešnico in za predsednika ponovno izvolili dosedanjega agilnega predsednika višjega pisarniškega oficijala g. Jožka Zihlerla, za tajnika višjega sodnega oficijala g. Jožka Medveda, za blagajnika pa višjega pisarniškega oficijala g. Janka Gostiča.

Debatna je bila glede bodočih nalog združenja zelo obširna. Ko se je g. višji pisarniški oficial g. Goršič poslovil od zborovalcev, ker odhaja v pokoj, je predsednik

g. Zihlerl zaključil zborovanje z ugotovitvijo, da vlada med zemljiškoknjižnimi uradniki res lepa harmonija, ki obljublja še intenzivnejše delo v bodočnosti.

Umetniški razstavi pred
pošto in v Jakopičevem paviljonu

Med prireditvami, ki so bile deležne živahnega zanimanja občinstva, zavzemata posebej častno mesto obe umetniški razstavi. Maleša pred pošto in skupna razstava Društva likovnih umetnikov v Jakopičevem paviljonu. Akad. slikar Miha Maleš je revijo svojih grafičnih del, s katero je prav lepo in uspešno uvedel tip umetniške prodajne razstave v najprometnejšem trgovskem središču mesta, danes zaključil. Razstavljali v Jakopičevem paviljonu pa so svojo prireditev šele dobro začeli, a vendar beležijo že nekaj pomembnih uspehov. Na tej razstavi, ki v izčrpnem obsegu predstavlja dela naših upodabljalčjih umetnikov vseh struj in rodov, je zlasti lepo zastopana mlada in najmlajša generacija, ki prinašata v našo likovno umetnost mnogo novega, svežega duha. Razveseljivo je, da kaže tudi občinstvo mnogo zanimanja za delo teh mladih in so nekaterim med njimi (Pavlovce, Slapernik, Sedej) že takoj ob otvoritvi prešli nekaj naročil. Gostom, ki so za te dni prišli v Ljubljano od vseh strani, toplo priporočamo obiske.

V šahovskem dvoboju med
dravsko in savsko banovino
so zmagali Dravci

V veliki dvorani »Uniona« se je danes dopoldne vršil šahovski dvoboj med reprezentancama dravske in savske banovine. Dvoboj, ki se je pričel ob 14. in trajal do 21. se je odigral na 20 deskah. Ljubljanci niso nastopili v najmočnejši postavi in sta manjkala dr. Vidmar in L. Gabrovšek, savska banovina pa je bila kompletna in so igrali znani mojstri Vuković, dr. Drezga in dr. Kalabar. Čas razmišljanja je bil dolžec za 32 potez v dveh in pol ure. Določeni je bil naslednji red (prvoinovneni so beli): 1. deska Vuković (S) — Pirc (D), 2. Poljanec (D) — dr. Drezga (S), 3. inž. Tekavčič (S) — M. Vidmar (D), 4. Šorli (D) — dr. Kalabar (S), 5. Agapjev (S) — Furlani (D), 6. Šiškovec (D) — dr. Dumčič (S), 7. Rojnik (S) — Preinfalk (D), 8. prof. Stupan (D) — Rožič (S), 9. Gorski (S) — Longer (D), 10. J. Gabrovšek (D) — Avirovič (S), 11. Bayer (S) — C. Vidmar (D), 12. Čibic (D) — Grenčarski (S), 13. Židovec (S) — Ostanek (D), 14. Šiška (D) — Filipčič (S), 15. Zagar (S) — Šavli (D), 16. Peterman (D) — Petrič (S), 17. Kukovec (D) — Tenner (S), 18. Petek (S) — Marek (D), 19. Mešiček (D) — Kraljevič (S), 20. Savci (S) — Geržinič (D). Od dravske banovine so zmagali Mešiček, prof. Stupan, Šorli, Gabrovšek, Furlani, Longer, Vidmar M., Čibic in Preinfalk, remis pa so dosegli Peterman, C. Vidmar, Pirc, Marek, Šiškovec, Kukovec in Ostanek. Zmago za savsko banovino so dosegli edino Zagar, dr. Drezga, Filipčič in Šavli. Končni rezultat 12 in pol : 7 in pol za dravsko banovino je jako časten, posebno ker je dravska banovina na prvih desetih deskah, kjer so igrali najmočnejši igralci, dosegla rezultat 8:2 v svojo korist. Prireditve je posetil tudi ban dr. Puc. Podrobnejše poročilo sledi.

Ogenj na Galjevi

Sinoči je na Galjevici začelo goreti v baraki zasebnice Marije Jordanove, ki je bila odsotna. Ogenj se je naglo širil in je bila nevarnost tudi za druge hiše. K sreči so bili poklicni gasilci naglo na mestu in so ogenj pravočasno zaječili. Zgorelo je nekaj oprave in obleke. Kako je ogenj nastal, ni znano, govore pa, da je bil podtaknjen.

Gasilne vaje v Ljubljani

Danes popoldne je ponovno zbudil pozornost Ljubljancev gasilski rog, ki je odmeval po ulicah. To pot pa ni bilo nevarnosti, nego so imeli prostovoljni gasilci običajne letne vaje in so se zbirali pred Delavskim domom, kjer je navidezno nastal požar. Tja so prihiteli prostovoljne gasilske edince iz Ljubljane, iz Barja, iz Most. Šiške in bližnje okolice. Pri gašenju in reševalni akciji se je videlo, da imata Ljubljana in njena okolica spretni čuvarje domov.

Živahna velesejska
nedelja

Velik uspeh gasilske razstave in modne revije

Ljubljana, 2. junija.

Kakor je bilo pričakovati, je velesejem takoj prve dni privabil izredno veliko število posetnikov. Navzlic nagajivemu vremenu z malimi plohami je bilo zlasti danes na velesejmu nenavadno živahno vrvenje. Po ugotovitvah velesejske uprave je bil danes povsem neprimerno boljše nego lani na prvo sejsmo nedeljo. Letošnji velesejem pa za svojo petnajstletnico ni ostal samo zvest tradiciji, da združi v sebi vso mlado moč našega gospodarstva, temveč se je potrudil, da nudi za to petnajstletnico še prav posebne privlačnosti. Posebno omembo zasluži izredno bogata in nazorna gasilska razstava, ki je prva te vrste v Jugoslaviji in je prirejena v prav velikem obsegu. Z nazornimi razstavnimi predmeti nam prikazuje zgodovino gasilstva in njegov razvoj v zadnjih 50 letih, prikazuje nam najmodernejše gasilsko orodje in obrambna sredstva proti požarom ter napadom iz zraka, ves gasilski material in vso obsežno organizacijo gasilstva v Sloveniji.

Za naš ženski svet pa je brez dvoma najbolj privlačna razstava »Žena in obrta« v vsakodnevno modno revijo, ki je že v prvih dneh postala prava senzacija velesejma. Prirediteljem te modne revije moramo priznati, da jim je uspelo pripraviti to prireditve naravnost veleumestno in obenem decentno, tako da noben obiskovalec ne sme zamuditi prilike, da bi si jo ne ogledal. Modna revija se dnevno predvaja popoldne ob 4. in zvečer ob 8. Tako večerjak tudi danes je bila umetniško opremljena dvorana za modno revijo v paviljonu »K« nabito polna in je občinstvo z živahnim aplavdizmom izrazilo svoje priznanje vzornim kreacijam, ki so jih predvajali ljubljanski modni saloni: Bazanella, Groselj, Hity Lukež, Kancler, Mihaliček, Molan, Možina, Nives, Raška, Ravnihar,

Renčelj, Sark Mimi, Seljak in Vera. Da pa je revija še bolj privlačna, so med predvajanjem toalet razni umetniški vložki. Tako je v nedeljo popoldne nastopila pesna skupina ge. Delakove, zvečer pa operna in koncertna pevka ga. Oberwaldjerja. Jutri v ponedeljek zvečer pa nastopita med modno revijo operna pevka ga. Poličeva in g. Peček, dočim nastopi popoldne »Mladika«. Umetniški program na modni reviji bo vsak dan izpremenjen. Vse priznanje za uspešno prireditev razstave »Žena in obrta« ter modne revije gre načelniki razstavnega oddelka ge. Clikli Koršičevi ter predsednici Zveze gospodinj ge. Kraigherjevi ter ostalim neutrudnim sodelavkam.

Posebnost na ljubljanskem velesejmu je letos tudi izredno obsežna razstava avtomobilov, ki smo jo že nekaj let pogrešali. Glede na znižanje taks za avtomobile se nadejajo trgovci za avtomobili prav živahnih kupčij. Značilno je, da se je letos v aprilu, ko so bile ukinjene državne takse na avtomobile, uvoz avtomobilov dvignil že na 6,2 milijona Din, dočim je lani v aprilu znašal komaj 2,7 milijona Din. V paviljonih »G« in »H« in deloma tudi na prostem je letos razstavljenih okrog 40 avtomobilov in veliko število motornih koles ter je zastopano nič manj nego 28 vodilnih znamk. Posebno pozornost vzbujajo nove elegantne oblike avtomobilov, ki jih vidimo tako pri najdražjih znamkah, kakor tudi pri najcenejših. Pa tudi pri tovrstnih avtomobilih je opažati znaten napredek glede racionalnosti obratovanja ter zanimajo interese predvsem razstavljani tornovi avtomobili z Dieslovimi motorji, ki se kurijo s plinskim oljem in omogočajo prav znaten prihranek na kurivu.

Kupujte domače blago!

Edgar Allan Poe:

Črna mačka

Ze od otroških let so sodili o meni, da sem nestalen in nežnega srca in prav zaradi te dobrotčnosti so se mi tovariši posmehovali. Zlasti pa sem bil velik prijatelj živali in moji starši so bili tako dobri, da sem imel lahko celo kopico ljubčencev. Pri njih sem preživljal večji del prostega časa in nikoli nisem bil srečnejši kakor takrat, ko sem jih krmil in božal. Čim starejši sem postajal, tem bolj je še moja ljubezen do živali rasla; v moških letih mi je bila vir najlepšega veselja. Kdor je imel sam zveste in pametne pse, pozna hvalostnost, s katero plačajo te živali vsako ljubeznivost. Tako nesebična požrtvovalna ljubezen mora sedti do srca vsakomur, kdor je spoznal omahljivo prijateljstvo in krhko zvestobo ljudi.

Zgodaj sem se oženil in preesrečen sem bil, ko sem odkril pri svoji ženi enako usmerjen značaj. Ko je spoznala mojo ljubezen za domače živali, ni nikoli zamudila priložnosti, da bi mi prinesla kakšnega prav prijetnega družabnika. Vzrejala sva ptice in zlate ribice, krasnega psa, kunce, majhno opico in mačka.

Maček je bil nenavadno velika in lepa žival, docela črna in presenetljivo pame-

ten. Prav zaradi te pametnosti je moja žena, ki drugače ni bila praznovernna, časih namignila na staro ljudsko vero: da so črne mačke čarovnice in izpremenjeni podobi. Nikakor ni tega resno verjela; omenil sem to le zato, ker mi slučajno prihaja na misel.

Pluto — tako je bilo mačku ime — je bil moj poseben ljubljenelec in tovariš v igri. Samo jaz sem ga hranil in zato me je spremljal korak za korakom po vsej hiši. Le s težavo sem ga zadržal, da mi ni sledil tudi na cesto.

Tako je trajalo najino prijateljstvo več let, toda med tem časom se je moj značaj, kakor moram v svojo sramoto priznati, pod vplivom nerednega življenja docela izpreobrnil v slabo. Od dne do dne sem postajal bolj muhav, razdražljiv in brezobzirnejši s svojo okolico. Celo svoji ženi sem včasih rekel kakšno trdo in surovo besedo. Da, celo izpozabil sem se nad njo. Tudi moje živali so seveda občutile izpremembo mojega mišljenja; zanemarjal sem jih in celo trpinčil. Samo do Plutona sem bil še toliko obziren, da ga vsaj mučil nisem. Kunce, opico in celo psa pa sem brez pomišljanja pretepel, če so mi prišli slučajno ali pa za-

Stanovske zahteve srednješolskih profesorjev

Zbor ljubljanske sekcije Jugoslovenskega profesorjskega društva

Ljubljana, 2. junija.

V dvorani Trgovskega doma se je danes dopoldne vršila letna skupščina ljubljanske sekcije Jugoslovenskega profesorjskega društva, na kateri so se zbrali učitelji naše srednješolske mladine iz vse dravske banovine, da pretrpeže delovno bilanco svoje stanovske reprezentance in da obenem začrtajo naloge, ki se zastavljajo njenemu članu za najbližjo budućnost. Zborovanja se je udeležil tudi predsednik glavne uprave prof. Nedeljko Divac iz Beograda, navzočni pa so bili še zastopnik prosvetnega oddelka banske uprave prof. Ferjan, direktor II. državne realne gimnazije ravle, direktor učiteljske šole Vazzaz in namestnik direktorja I. državne realne gimnazije prof. Mašera. Zborovanje je s kratko pozdravno besedo otvoril predsednik prof. Franjo Grafenauer, nato pa je bil v smislu pravil za predsednika skupščine soglasno izvoljen prof. dr. Pečovnik iz Maribora. Prva misel zborovalcev je bila posvečena spominu velikega kralja in izrazom zvestobe mlademu vladarju Nj. Vel. kralju Petru II. Med živahnim odobravanjem sta bili sprejeti vdanostni brzojavki Nj. Vel. kralju in kraljevu namestniku, nato pa še pozdravne brzojavke ministrom prosvete, trgovstva, socialne politike in banu dr. Pucu.

Pred prehodom na dnevni red sta izrekla zborovanju najboljše želje še zastopnik banovinske uprave prof. Ferjan in predsednik glavne uprave Divac. Sledilo je obsežno in izčrpno predsedniško poročilo, v katerem je prof. Grafenauer najprej poudaril, da je kraljeva smrt zadela profesorje iz dveh razlogov: ker so dobri državljani in ker so kot vzgojitelji poklicani, da vcepijo mladini ljubezen do kralja in domovine. V času zborovanja po marševskem atentatu je sekcija ustanovila podporni sklad, ki se imenuje po viteškem kralju in ki je namenjen članom društva v primerih najnujnejše stiske.

Potrebe prosvete in profesorjev

Zaradi globoke žalosti, zaradi volitev v narodno skupščino in zaradi menjave prosvetnih ministrov je nastal v reševanju prosvetnih problemov zastoj, ki ga je ugotovil tudi nedavno sedanjí prosvetni minister. Prosveta čuti težo sedanjih časov najbolj, a da bi učitelj lahko s početom in polno odgovornostjo vršil svoje delo, mora biti predvsem gmočno zavarovan, kar danes nikakor ni. Novela v zakonu o srednjih šolah, napredovanje v skupino III/2, tridesetletno službovanje, odprava čakalnice po napredovanju na višje prejemke še zmerom čakajo rešitve.

Sekcijška in glavna uprava sta storili vse, kar je bilo v njihjih močeh. Priznati je treba, da premestitev letos ni bilo in da so bile vse nastavitve izvršene v začetku šolskega leta. Tudi mera zaposlitve je bila zmanjšana po vseh srednjih šolah banovine. Sekcija je na odločilnih mestih zaprosila, naj se starejšim tovarišem z več ko 20 službenimi leti prihodnje leto zmanjša število ur na 16, kar je banska uprava obljubila izpolniti. Ministrstvo je s svojim delom spet dovolilo profesorjem poučevanje dijakov, ukinilo je odlok, da profesorji ne smejo imeti dijakov na stanovanju in hrani, in spremenjen je bil tudi načrt tolačenja repetentstva. Novo je, da se bo prihodnje leto prišla poučevati angleščina ter bo izbira med nemščino in angleščino prepuščena dijakom. Vsa prizadevanja uradniških organizacij, da se ukine znana uredba z dne 14. aprila 1934, so ostala brezuspešna. Sedanjí finančni minister je razveljavil le oni del uredb, ki govori o redukciji draginskih doklad tistim neporočencem, ki stanejo pri starših, kar je spoznal slabe strani te uredb. Zastopstvo vseh organizacij se je nekajkrat oglasilo pri ministru dr. Marušiču in pri predsedniku vlade, ki je koncem aprila obiskal Ljubljano. Obljubil je tedaj, da se bo stvar vsaj deloma popravila.

Za popolno gimnazijo v Murski Soboti, za pravilno razmestitev učencev

Ustanovilo se je Društvo absolviranih filozofov, s katerim je sekcija v prav dobrih aktivnih stikih in mu skuša pomagati, kjer

le more. Predsednik je pri tej priliki izrazil upanje, da bo banska uprava ustregla njihovemu stremeljenju in jim omogočila vzdrževanje poštinskih tečajev za pripravljanje dijakov. Več strogašnih filozofov je ministrstvo postavilo za suplente-pripravnike in za učitelje na mestanskih šolah. Od leta 1932. reduciranih suplentov čaka še 7 na reaktivacijo, ki se jim bo organizacija na vso moč potrudila še to leto izposlovati ponovno zaposlitve. Ob vsaki priliki je sekcijška uprava poudarjala potrebo popolne gimnazije v Murski Soboti in še ene štirirazredne gimnazije v Mariboru. Za zidavo III. gimnazije v Ljubljani se izdelujejo načrti, a s tem problem šole v Ljubljani ne bo rešen, če ostane mestna občina pri sklepu, da se prihodnje leto zapre prvi razred liceja. Dokler se vprašanje otvoritve teh šol ne reši, je sekcija predlagala banski upravi drugačno razdelitev po gimnazijah v severnem delu banovine. Prekmurje gravitira bolj k Ptuju kakor Mariboru, zato naj bi se dijaki iz Prekmurja pošiljali na ptujsko gimnazijo. V Ptuj stoji že star internat, ki bi z manjšimi občinskimi, banovinskimi in državnimi podporami omogočil prekmurjskim dijakom nadaljevanje šolanja v višjih razredih. Obenem je predsednik izrekel toplo zahvalo za iskreno sodelovanje odseku za šolske knjige, ki je s svojim sistematskim delom pokazal nekaj prav lepih uspehov. V začetku prihodnjega leta bomo imeli najmanj deset novih šolskih knjig v banovini.

Po kongresu v Nišu obišče profesorji bolgarske tovariše

Letos se bo profesorjski kongres vršil 8. in 9. septembra v Nišu, po kongresu pa bodo naši profesorji priredili kratek obisk tovarišem Bolgarom. Na koncu je predsednik izrekel še posebno zahvalo ministru za trgovino Vrbaniču, v čigar resoru se je zadnji čas mnogo storilo za izpolnitev strokovnega šolstva. Srednje tehnične šole so dobile učne načrte, minister je odobril honoriranje privatnih izpitov, objavljeni so pravilniki za nadaljevalne šole vseh vrst.

Vprašanje javne in tajne ocene

Skupščina je predsednikovo poročilo sprejela z iskrenim aplavzom, nato sta o podrobnem delu in denarnem gospodarstvu sekcije poročala še tajnik prof. Rupnik iz Kranja in blaginjak prof. dr. Novak. Delo sekcije za nacionalno vzgojo in manjšinsko vprašanje ter za šolske knjige sta na kratko prikazala prof. dr. Cermelj in dr. Solar, prof. Mašera pa je v imenu nadzorstva predlagal absolutorij upravi. V debati, ki je sledila, so posamezni zborovalci, med njimi prof. dr. Cepuder, Copic, Sverniz iz Maribora in dr. Gogala opozorili na nekatere pereče probleme, ki se odpirajo v stanovskem življenju naših srednješolskih učiteljev, a prof. Grafenauer je podal vsem govornikom izjerno, in obširna pojasnila. Posebno je skupščina pri tej priliki poudarila važnost zahteve po javnem ocenjevanju, saj so mnogi profesorji na kakršenkoli način postali žrtve tajne ocene.

Predsednik glavne uprave prof. Divac je pri tej priliki sporočil, da je v eni izmed uredb, ki jih vlada pripravila k zakonom o srednjih šolah in o državnih uradnikih, že vstavljeno določilo, da se mora vsaka negativna ocena prizadelemu državnemu uradniku takoj sporočiti, medtem ko se pozitivne klasifikacije ne objavljajo.

Volitve

Ko je bil nato predlog nadzornega odbora soglasno sprejet, so sledile nadomestne volitve na odborniška mesta, ki se v smislu pravil letos izpraznijo. Soglasno je bil za podpredsednika izvoljen prof. dr. Pečovnik iz Maribora, za odbornike profesorji dr. Novak, dr. Savnik, dr. Gogala in Sivec, za namestnika dr. Perhavec, Kozinova, Miklavčič in direktor Vazzaz, za člana nadzornega odbora Mašera, André in Čemažar, za namestnika Copic in Cigler. Novo konstituiranemu odseku za nacionalno vzgojo predseduje prof. Kolar, a njega člani so dr. Go-

gala, dr. Lovrenčič, dr. Novak in Aplenc, manjšinskemu pa predseduje prof. Gorup, a njega člani so dr. Bohinjec, Kranjc, Perič, dr. Savnik in Vrankar.

Za izboljšanje stanovskega položaja in šolstva

Nato je bila na predlog prof. dr. Perhavec iz Maribora, ki je poročal v imenu skupščinskega delovnega odbora, soglasno in z živahnim odobravanjem sprejeta resolucija, v kateri občni zbor predlaga glavni upravi, naj se na odločujočih mestih zavzame za uresničenje naslednjih zahtev:

Čimprej naj se sprejme poseben zakon o srednješolskih profesorjih, ki bo neodvisno od zakona o državnih uslužbenih uredil službene in gmojne odnose srednješolskih učiteljev, to je stalnost in nepremestljivost z zamenjenim avtomatskim napredovanjem in s 30letno službeno dobo. Ta zakon naj profesorjem zagotovi napredovanje v skupino III/2. Država naj povrne selitvene stroške tudi onim profesorjem, ki so iz tehničnih, družinskih, zdravstvenih in podobnih vzrokov prisiljeni, prosiči za premostitev. Ukine naj se čimprej tejno ocenjevanje srednješolskih učiteljev. Kakor imajo železničarji za svoje družinske člane olajšave na železnici, tako naj bodo tudi otroci profesorjev oproščeni plačevanja šolnine. Delo razrednikov naj se uračuna za 2 tedenske uri. Za vse izpite privatstev naj dobe člani komisije primerno nagrado, na učiteljskih šolah pa naj komisije pri praktičnih učiteljskih izpitih honorira država. Obvezne šolske ekskurzije izven službenega mesta naj se upoštevajo kot službena potovanja brez predhodnega minist. odobrenja. Kontraktualnim

profesorjem naj se uračuna v skupino in penzijo ves čas kontraktualne službe brez ozira na to, ali so postali stalni pred ali po uveljavljenju uradniškega zakona iz leta 1931. Ministrstvo naj izposluje profesorjem vsaj eno brezplačno potovanje v glavnih poštinih po državi in v svojo medsebojno spoznavanja in zblíževanja. Absolutom meščanskih šol naj se spet omogoči vstop na učiteljske šole za pisarne naloge v narodnem jeziku naj bo povsem prepuščeno strokovnemu učitelju. Ministrstvo naj na prošnjo raznih izvenšolskih organizacij kvečjemu priporoča snov, naj pa ne odreja naslova naloge. Uredbe o znižanju draginskih doklad državnim uradnikom in upokojenkam, ki so poročene z državnimi uradniki, naj se ukinejo. Srednješolski učitelji s popolno fakultetno izobrazbo in profesorjem strokovnim izpitom naj se po preletu pripravniške dobe razporejajo od 7. skupine dalje, učitelji z višjim tečajnim in strokovnim izpitom od 8. in oni z nižjim tečajnim in strokovnim izpitom od 9.

Na predlog prof. Svernika je bil sprejet še dostavek, ki določa, da se morajo vsi profesorji in direktorji po dovršenem 30. letu službe upokojiti.

Profesorjska samopomoč

Na koncu je prof. dr. Pečovnik na kratko poročal še o organizaciji profesorjske samopomoči, ki prav lepo napreduje ter izplačuje pri sedanjem stanju članstva rodbini umrlega člana nad 12.000 Din posmrtnine, nato pa je zaključil zborovanje, ki je vnovič nazorno izpričalo, da veje v strokovni organizaciji naših srednješolskih učiteljev duh resničnega stanovskega lovarstva in prave nacionalne zavesti.

por, ki Vam ga je poklonil naš blagopokojni kralj Aleksander (klici »Slava!«) o priliki proslave Vase 50 letnice z željo, da bi vedno palopal na čast kralju in domovini in Vam v ponos. Dal Bog, da bi še bolj zaočila naša junaka narodna pesem, ki naj vsem našim nasprotnikom priča, da smo budni čuvarji naše domovine in da bomo zmerom zvesto izvrševali oporoko pokojnega kralja in zvesto čuvali Jugoslavijo! Izročam Vam ta prapor v prepričanju, da ga bo »Slavec« vedno visoko dvigal v ponos jugoslovenske pesmi in društva samega.

Zastopniku kralja se je za lepe besede iskreno zahvalil v imenu »Slavca« njegov predsednik g. Roš in naglasil, da bo »Slavec« vedno ohranil zvestobo kralju Petru II. in izpolnjeval oporoko pokojnega kralja. Nato je izročil prapor praporščaku g. Ludviku Logarju, ki ga je prevzel z obljubo, da ga bo varoval kakor punčico svojega očesa.

Bil je lep prizor, ko se je novi prapor pobratil s prapori bratskih društev. Predstavniki oblastev in zastopniki društev so nato po vrsti čestitali predsedniku »Slavca« g. Rošu k jubileju in darilu.

Zatem se je formal lepe spovedi, ki je odkorakal skozi mesto. Za godbo dravske divizije so stopali nosilci šestih praporov, za njimi so se pa razvrstili pevci in pevke in odborniki drugih društev. Sprevod je krenil čez Stari in Mestni trg pred magistrat, kjer so se bili že zbrali predstavniki oblastev z generalom g. Pečkem na čelu. Pred magistratom so se zastavonoše in pevci ustavili pred spomenikom kralja Petra I. Na stopnice se je povzpeli predsednik g. Roš in jih nagovoril:

»Sestre pevke, bratje pevci! Zavedajmo se visokega odlikovanja, ki ga vam je poklonil naš pokojni kralj Aleksander I. Naj živi njegov naslednik kralj Peter II.«

Godba je zaigrala državno himno. Praporščaki in pevci so defilirali mimo generala in predstavnikov oblastev, nato se je pa znova formal spovedi, ki je krenil po mestnih ulicah nazaj na Šentjakovski trg. Tam je zbrane pevce nagovoril v imenu Hubadove župe predsednik dr. Svigelj in jih izpodbujal k nadaljnjemu vztrajnemu delu.

Triumph najpopolnejši stedičnik

Razvitje prapora darila pokojnega kralja

Včera je ljubljansko pevsko društvo »Slavec« zaključilo proslavo svoje 50letnice z razvitjem prapora, ki ga je bil društvu poklonil blagopokojni kralj Ureditelj

Ljubljana, 2. junija.

Z današnjim dnem je pevsko društvo »Slavec« zaključilo proslavo 50 letnice svojega obstoja. Oфициalna proslava je bila sicer že lani, a zadnja prireditve te proslave je bila danes, ko je društvo na slovesen način razvilo krassen prapor, ki mu ga je poklonil ob priliki jubileja blagopokojni veliki kralj Aleksander I. Ureditelj.

Uvod v to pomembno slavo je bil že v petek zvečer, ko so pevci »Slavca« priredili zastopniku kralja generalu g. Pečkicu in banu dr. Pucu podoknici, snoči pa je bil v Unioni slavnostni koncert, ki je privabil mnogo občinstva. Koncerta so se udeležili tudi zastopnik kralja general g. Pečkic, ban g. dr. Puc, župan g. dr. Ravnihar, prosvetni inšpektor g. Vrhovnik, častni predsednik »Slavca« g. Dražil in drugi. Koncert je imel še posebno obelodetje, ker so ga prenašali tudi po radiu, obenem je bil pa to mednarodni prenos. Podrobna glasbena ocena o koncertu še sledi, kot kronisti pa samo ugotavljamo, da je koncert v celoti lepo uspel.

Na Šentjakovskem trgu je bilo danes slovesno razvite novega prapora »Slavca«. Mestna občina je tam postavila provizoren oder, ki ga je okrasila s trobojčkami. K slavnosti so prispeli najodličnejši predstavniki naše javnosti, tako župan g. dr. Ravnihar s podžupanom g. Jarcem, prosvetni inšpektor g. Vrhovnik kot zastopnik bana, profesor g. dr. Murko za JCL, g. Pelan za Glasbeno Matico, ki se je udeležila slovesnosti s praporom, Ljubljanski Zvon s pevovodjo g. Matulom in odbornikom g. Lombardjem, a pevsko društvo »Ljubljana« je zastopal njegov predsednik g. Sturm. Za Jadransko stražo je bil navzočen odbornik g. Verbič, občinska svetnika gg. Olup in Dachs sta pa zastopala šentjakovski okraj. Navzočen je bil tudi častni predsednik g. Dražil. S prapori so se udeležili slavnosti poleg Maticе tudi pevsko društva »Ljubljanski Zvon« in »Tabore« iz Ljubljane in »Sava« z Jesenic in Bralno društvo iz Tržiča. Pevci in pevke »Slavca« so se zbrali pod tribuno, na desno pa se je postavila godba dravske divizije.

Ob 10. se je pripeljal zastopnik Nj. Vel. kralja general g. Pečkic v paradni uniformi in v spremstvu predsednika Hubadove župe g. dr. Sviglja. Godba je zaigrala pozdravno korčnico in nato še »Molitve«. Blagoslovil je krasi prapor župnik g. Barle. Prapor, darilo pokojnega kralja, je svilen: na eni strani je v državnih barvah, druga stran pa je zelena, na kateri se odraža beli državni grb. Na modrem polju je napis »Pevskemu društvu Slavcu«, na belem polju je v sredini državni grb, obdan z zelenim vencem, a spodaj, na rdečem, blesti napis »Aleksander«. Vse prapor je obilno vezen v zlatu, a na konici palice se leskeče simbol pevcev: glasbeni ključ. Po blagoslovitvi je predsednik »Slavca« g. Boris Roš prapor razvil, a general g. Pe-

čkic je nanj pripel moder svilen in z latom vezan trak ter izpregovoril:

»Gospod predsednik! Srečen sem, da me je doletela redka čast, da kot zastopnik Nj. Vel. kralja Petra II. razvijem ta pra-

Maribor preko nedelje

Maribor, 2. junija

V počastitev spomina kralja Ureditelja

je bila včera v Narodnem domu spomin-ska koncertna prireditve gojencev glasbene šole »Drave«. V uvodu je izpregovoril spomin-sko besedo artistični vodja profesor g. Hinko Družovič. Sledilo je izvajanje obilnega sporeda, na katerem so bile Vilharjeve, Chopinove, Gluckove, Sattnerjeve, Mozartove, Viottijeve, Lebanove, Foersterjeve, Händlove in Beethovne skladbe, ki so jih lepo podali nadarjeni gojenci »Dravine« glasbene šole. Koncert je bil lepo obiskan.

Proslava modrordečih

Ob svoji današnji 50letnici, odkar obstaja tukajšnji Zavod komisijonarjev, ki jim načeluje poštvovalni načelnik g. Kuhar, so imeli naši modrordeči, kakor se nazivajo zaradi svojih modrordečih kap, slavnostno proslavo. Dopoldne so imeli slavnostno zborovanje, na katerem so prišle do izraza vse težave, s katerimi se mora

Lep večer podmadkaric JS z liceja

Ljubljana, 2. junija.

Sinoči so podmadkarice Jadranske straže na mestni ženski realni gimnaziji priredile pod pokroviteljstvom župana g. dr. Ravniharja in častnega damskega komiteja akademijo. Prireditve je bila v veliki dvorani Kazine in je pokazala resno stremeljenje naših deklet, da tudi ona pomagajo širiti ljubezen do našega Jadrana.

Točke sporeda so bile odlično podane. Uvodno besedo je imela na odlične udeležence in zbrano mladino predsednica podmadka sedmošolska Spiller-Muysova Nuša. Nato so učenke V. razreda z rajalnim nastopom simbolično prikazale mirnost in razgibanost morja in življenje na njem. Rajanje je naštudirala zavodova profesorica Staničeva. Maturantka Mlejnjkova je z zvokim sopranom zapela Chopinovo Litavsko pesem in Grečninovo Uspavanko. Prvošolka Danilovičeva je z zanosom recitala pesem o Jadranskem morju. Sledil

je nastop maturantke Inke Drnovškove, ki je zelo lepo zaigrala na violini dvoje sestavkov, in sicer Drlov Souvenir in Ellertonovo Rondino. Vse točke je spremljala na klavirju Bradačeva. Občinstvo je nastopajočce nagradilo z iskrenim odobravanjem. Za zaključek je zbor nižješolsk pod vodstvom dr. Dolinarja zapel Tomčevu himno podmadka Jadranske straže.

Akademijo so posetili med drugimi pokrovitelj župan dr. Ravnihar s soprogo, ga. Pirkmajerjeva, direktor trgovske akademije dr. Pirjevec s soprogo in številni drugi. Častno je bil seveda zastopan zavodov profesorjski zbor, ki je z direktorjem Jugom na čelu pokazal za delo svojih gojenk veliko zanimanje. Gojenke so nastopile tokrat prvič s svojim novim praporom, ki mu je kumovala ga. Skubičeva.

Po akademiji se je razvila prijetna zabava ob zvokih priznanega Ronny-jazza.

Čitajte tedensko revijo ZIVLJENJE IN SVET

PRI ZAPRTJU IN MOTNJAH V PREBAVI

vzeti jutraj na prazen želodec čašo

prirodne Franz Josefove grenčice

Registrirano od ministrstva za soc. politiko in nar. zdravje S. br. 15.485 od 25. V. 1935.

strašeno bežala iz moje bližine. Od moje nekdane dobrodnosti je vzlic vsemu še toliko ostalo, da me je sovraštvo nekoč tako zvestega in ljubljenega bitja hučo bolelo. Toda ni trajalo dolgo, da se je to občutje umaknilo zagrenjenosti. In potem je prišel, kakor nalašč, da bi me docela in nepreklicno uničil, občutek odpora do samega sebe. Filozofija ne ve o njem nič. Neko jutro sem vrgl mačko zanka okoli vratu in ga obesil na vejo. S solzami v očeh in z najgrenkejšimi očeti v srcu sem obesil žival — obesil sem jo, čeprav sem vedel, da me je nežno ljubila in da mi ni dala poviča za ta gnusni umor — obesil sem jo vzlic zavesti, da sem storil s tem greh, morda celo smrten greh, ki je mojo nesmrtno dušo tako omadeževal, da nikoli ne bom mogel najti neskončne milosti pri Bogu, najbolj usmiljenem in najbolj jeznem.

V noči, ki je prišla za mojim okrutnim dejanjem, me je zbudilo iz spanja klicanje na pomoč. Ogenj! Zastori moje postelje so bili v plamenih in vsa hiša je gorela kakor plamenica. Le z največjo življenjsko nevarnostjo smo mogli moja žena, služkinja in jaz pobegniti pred ognjem. Vse je bilo uničeno. Vse moje premoženje je bilo izgrubljeno. Brez odpora sem se predal obupu.

Nič mi ni tako zelo tuje kakor ta slabost, da bi mislil na kakšno vzročno zvezo med tem prizorom in podlostjo, ki sem

jo bil storil. Toda opisal bom vzlic temu vso verigo dejstev in nobenega člana ne bom preskočil. Tisti dan po požaru sem šel pogledat pogorišče. Zidovi so se razen enega vsi podrli in ta edini, ki je ostal, je bil tanka vmesna stena, ki je hišo nekako delil na dveje. Stal je prav zraven moje postelje. Ometu je ogenj po večini prizanesel, najbrž zato, ker je bil še nov. Pred tem zidom se je gnetla kopica ljudi in nekateri so ga prav pozorno in napeto opazovali. Klici: »Nenavdno! — Čudno« in podobni so zbudili mojo radovednost.

Stopil sem bliže in zagledal na belo pleskanjani steni kakor v ploščatem reliefu podobo ogromnega mačka. Odtisk je bil presenetljivo razločen. Okoli vratu je imela žival vrv.

Ob prvem pogledu na to pošastno prikazen (drugače v prvem trenutku nisem bil ves zmeden od strmenja in groze. Počasi pa so mi le prišle trezne misli. Spomnil sem se, da sem mačka obesil na vrtu za hišo. Takoj po klicih na pomoč je množica vdrila na vrt in nekdo je moral žival odrezati z veje in jo zagnati skozi odprto okno v mojo sobo, najbrž zato, da bi me zbudil iz spanja. Ko se drugi zidovi podrli, se je žrtev moje okrutnosti slučajno pritisnila k mokremu ometu in apno je pod vplivom ognja in v zvezi z amonijakom v trupu verjalo takšno

sliko, kakršna je bila zdaj.

Ceprav je moj razum (v nasprotju z vestjo) tako hitro odkril presenetljivo dejstvo, je ostala moja domišljija še dolgo razburjena. Dolge mesece me je mačkova podoba preganjala in ves ta čas sem občutil nekaj neodločnega, kar je bilo podobno kesanju, pa ni bilo kesanje. Naposled sem začel tožiti zaradi izgube živali in v umazanih beznikah, ki sem jih zdaj navadno obiskoval, sem začel gledati za ljubljencem iste vrste in podobne vnanosti, ki naj bi izpolnili Plutonovo mesto.

Nekoč ponoči, ko sem spet sedel napol otopel v neki pivnici, sem postal iznenada pozoren na neko črno bitje, ki je sedelo na enem izmed mogočnih sodov ruma ali žganja. Ti sodi so bili skoraj vse pohištv v jami pregreh. Ker sem še prej več minut neprestano strelal proti sodu, se mi je zdelo čudno, da tega bitja nisem že prej opazil. Šel sem proti njemu in se ga z roko dotaknil. In to bitje je bilo — črna mačka, ki je bila prav tako velika kakor Pluto in mojemu nekdanjemu ljubljencu presenetljivo podobna. Samo v nočem se je od njega razlikovala. Pluto ni imel po vsem telesu nobene bele diake, ta žival pa je imela velik, črni pravi v celoti nejasen bel madež, ki se ji širil čez vse prsi.

Ko sem se mačke dotaknil, je začela glasno presti in se drgniti ob moji roki. Vse je kazalo, da je moje pozornosti zelo

vesela. To je bila žival, kakršno sem iskal! Takoj sem dejal krčmarju, da jo kupim, toda on ni hotel o kakšnem denarju nič slišati. Dejal je, da o mački nič ne ve in da je tudi prej ni nikoli videl.

Žival sem neprestano božal in ko sem se začel odpravljati proti domu, se mi je zdelo, da mi hoče slediti. Dovolil sem ji to in med potjo sem se še časih sklonil k njej, da jo malo pobožal. V mojem stanovanju se je znala hitro udomačiti in je postala kmalu tudi ljubljenska moje žene. Jaz pa sem počasi začutil, kako se začneja zbuhati v meni močno nerazpoložene proti živali, torej nekaj prav nasprotnega od tega, kar sem pričakoval. Ne vem zakaj — toda prilizajoča se vsiljivost mačke mi je postala neprijetna in mi je bila v nadlego. Počasi so se izpremenili ta občutki nerazpoložena in nevršenosti v zagrizeno sovraštvo. Ogibal sem se mačke.

Moje sovraštvo do te živali je še povečalo odkritje, da je morala prav tako izgubiti eno oko kakor Pluto. Za mojo ženo pa je bil to še en vzrok več, da je imela mačko prav rada.

V obratnem razmerju z mojim nerazpoloženjem pa se je menda večala mačkina vdanost do mene. Sledila mi je povsod, za vsakim korakom, in sicer s takšno vztrajnostjo, da je bralcu skoraj popisati ne morem. Če sem sedel, je zlezla pod moj stol, skočila mi je v naročje in me kar obsipavala s svojo odvratno ljubeznivost-

jo. Če sem vstal, da bi kam šel, mi je skakala med nogami in pogosto bi bil zaradi tega skoraj padel. Ali pa se je s svojimi ostrimi kremplji oprlela moje obleke in mi splezala do prsi. Čeprav me je pri taki priloznosti pogosto prišlo, da bi jo s surovim udarcem spravil s sveta, sem se takega dejanja vselej prestrašil, malo zaradi spomina na svoj prejšnji zločin, še bolj pa — zdaj že moram priznati — iz nepopisnega strahu pred mačko.

Nisem se morda bal, da bi me ranila, toda tudi tega ne morem reči, kaj me je prav za prav zadrževalo. Sram me je bilo priznati — da, celo v tej celici za zločince, se sramujem tega priznanja, — da je moj strah in grozo pred živaljo zbužala nenavadno neumna blodnja. Moja žena me je pogosto spomnila na obliko belega madeža na prsih, po katerem se je, kakor sem že povedal, razlikovalo to nenavadno bitje od umorjenega Plutona. Bralce se bo spomnil, da je bil ta madež prvotno vzlic svoji velikosti precej zabrisanih oblik. Počasi pa, komaj opazno, se je pokazal ta znak v vseh obrisih strahotno jasno. Imel je obliko predmeta, ki se ga drznem imenovati samo s grozo v srcu, predmeta, ki je zbuja v meni takšen strah in mržnjo, da bi se bil rad iznebil živali, če bi se je bil upal! Znamenje je imele — naj vam zdaj povem — obliko peklenskega orodja — vislice! O. grozno, strahotno znamenje zločina, duševnih muk, smrti!

Dogodki po širnem svetu

Hermann Göring v Budimpešti

Pruski ministrski predsednik Göring se je dal v Budimpešti slikati z madžarskim ministrskim predsednikom Gömbösom

Francozinje s plinskimi maskami

Zveza Ženske pomoči v Parizu je poslala francoski zbornici vlogo, v kateri zahteva plinske maske za vse ženske, in sicer brezplačno. Zveza pravi, da ne gre, da bi bile v primeru zračnih napadov opremljene z maskami samo tiste ženske, ki si jih lahko kupijo.

Nova odprava na Mount Everest

Iz Bombaya poročajo, da je angleška odprava pod vodstvom Higha Rutledgeja zapustila Darjeeling. To je že četrta angleška ekspedicija, ki bo skušala naskočiti 8882 m visoko goro. Zadnja odprava, ki jo je takisto vodil Rutledge, je odrinila na pot 1. 1933 ter je dosegla višino 8570 m.

„Pušljje“ na klobuku

Pariška moda si izmišlja vedno kakšno presenetljivo malenkost, ki si utre kmalu svojo pot v svet. Zadnja novost, ki jo kažejo pariški modni listi, je n. pr. nekakšen čopič za pudranje iz labudjega puha na spomladanskih klobučkih. Kakšen pomen ima ta čopič, bržkone niti izumitelji sami ne bi vedeli povedati.

Pretepaška tigra

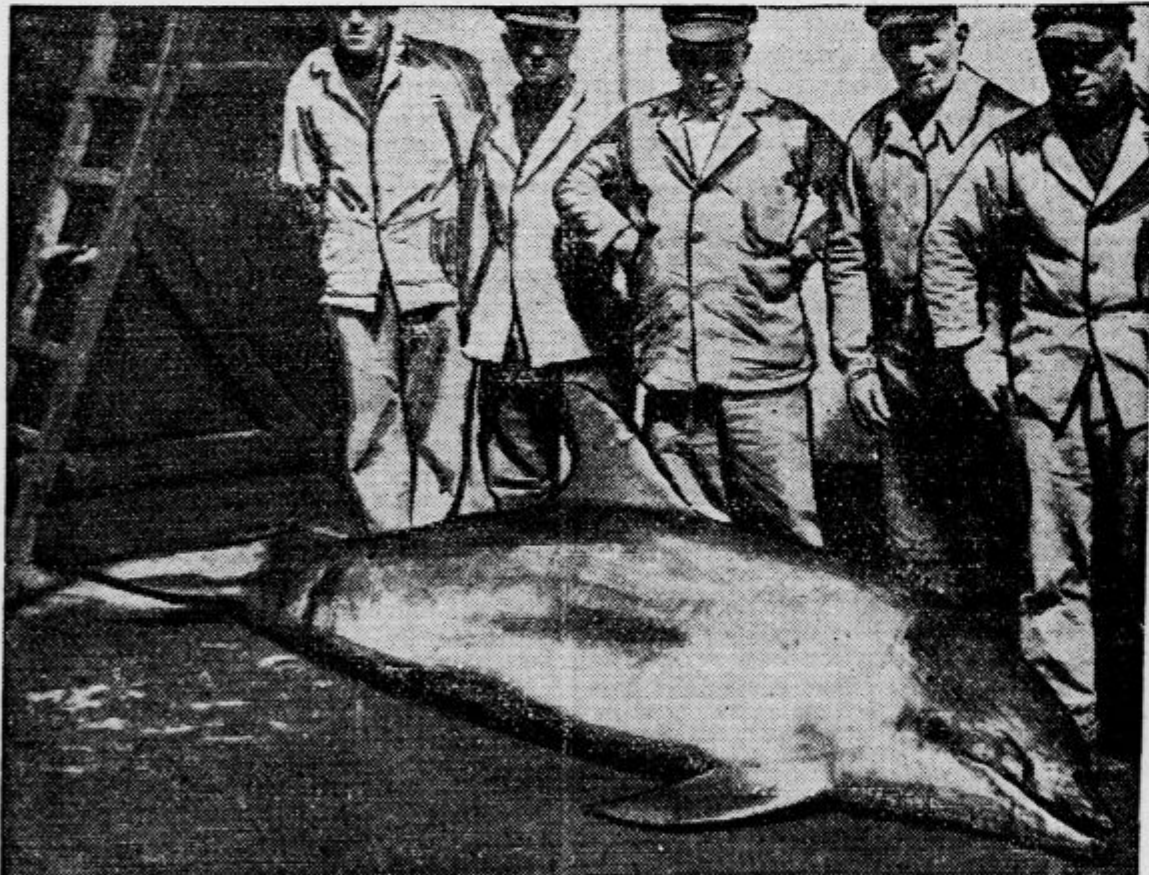
V pariškem živalskem vrtu imajo krasno, toda zelo prepirljivo tigro Brama. Je hči zloglasnega tigra Bengalijskega, ki je raztrgal že dva krotilca. Pred kratkim se je Brama spopadla s tigrom Sultanom, ki jo je v boju ugriznil. Rane so ji začele gniti, tako da so morali žival operirati. Celo uro so se morali boriti z njo, da so jo ukrotili, na kar so jo po lokalni anesteziji operirali na trebuhu. Zdravniki menijo, da bo ozdravela.

Velika letalska parada na Angleškem

Kakor poročajo iz Londona, se bo vršila 6. julija, ko obišče kralj Jurij letališče v Duxfordu, največja letalska parada, kar jih je bilo kdaj na Angleškem. Udeležili se je 350 letal in ob zaključku bo švadrone bojnih letal izvajal bitko v zraku. Prej bo kralj obiskal letališče v Mildenhallu, kjer ga bodo pričakale letalske čete v 40 švadroneh. Ta dan bo kralj prvič nosil uniformo letalskega maršala.

Pristopajte k „Vodnikovim družbi“

Težak Petrov blagor

Franoski ribiči so ujeli zadnje dni nenavadno težko belugo, ki daje kaviar

Zdaj sem bil ves beden, tako beden, da bolj nisem mogel biti. Žival brez pameti, naslednica tiste, ki sem jo brez pomišljanja ubil, navadna žival je mogla meni, človeku, pripraviti tako neznozne muke! Gorje mi! Ni mi bilo več usojeno, da bi še kdaj užival mirno uro, ne podnevi ne ponoči. Čez dan me ni pustila žival nikoli samega in ponoči sem skoraj vsako uro planil z nepopisnim strahom pokoncu iz strašnih sanj in vselej se mi je zdelo, da čutim na licih vročo sapo pošasti. Težko je ležalo njeno telo na mojem srcu, kakor mora, ki tlači vso večnost, pa se je ni moglo otresti.

Nekega dne me je žena spremila v klet, kjer bi moral opraviti neko domače delo. Stanovala sva v stari hiši, ker sva bila siromašna. Mačka mi je sledila po strmih stopnicah in le malo je manjkalo, da nisem zaradi nje padel na glavo. To me je ujezilo do besnosti. Pozabil sem tisti otročji strah, ki je doslej zmeraj ohromil mojo roko, pograbil sekuro in udaril za živaljo s tako silo, da bi jo bilo gotovo ubil, če ne bi bil zgrešil. Tedaj pa se je vrgla žena proti meni. Zaradi tega vmešavanja sem postal živ hudic. Iztrgal sem se ji iz rok in jo udaril s sekuro po glavi. Brez glasu se je na mestu zgrudila.

Takoj po tem gnusnem zločinu sem se hladnokrvno pripravil, da bom truplo skril. Vedel sem, da ga ne morem spraviti

iz hiše ne podnevi ne ponoči, ne da bi me sosedje opazili. Vse polno načrtov mi je blodilo po glavi. Za trenutek sem mislil, da bi bilo najbolje, če bi razsekal truplo na drobne kose in ga sežgal. Potem sem ga hotel zakopati v klet, malo nato pa sem že premišljal, ali ga ne bi rajši zagnal v vodnjak na dvorišču ali pa spravil v zaboj in poklical postreščka, da ga odpelje stran. Naposled sem se domislil izhoda, ki se mi je zdel neprimerno boljše, kakor vsi ostali načrti. Sklenil sem zadržati truplo v kleti, kakor so delali po starih poročilih srednjeveški menihi s svojimi žrtvami.

Klet je bila za uresničenje tega načrta kakor nalašč. Zidovi so bili šele pred kratkim ometani z debelo plastjo malte. Razen tega je bila ob eni strani vdolbina, ki je bila namenjena za dimnik in bi se dala zazidati in tako zravnat z zidom. Prav nič nisem dvomil, da se bodo dali zidni kamni z lahkoto izkopati. V votlini, ki bi se tako povečala, sem mislil potisniti truplo in upal sem, da bom odprtno lahko potem spet tako zadelal, da nihče ne bo mogel nič sumiti.

Mož račun je bil pravilen. S krampom sem kamne hitro izkopal. Potem sem oprežno položil truplo ob notranjo steno, ga v tej legi podprl in luknjo zazidal brez posebnih težav, da je bilo vse prav tako kakor prej. Z vso previdnostjo, ki si jo morete misliti, sem si znal priskrbeti malte, peska in žime, vse skupaj zmešal, da sem

Krojač — plemenitaš

William Brown, krojač iz Sheffielda, prejme prihodnji mesec plemenitaški naslov »Sir«. Ne prejme ga pa zavoljo svojih zaslug za modno modo, čeprav si jih je tu na vsak način pridobil, temveč zavoljo tega, ker je velik del svojega znatnega imetja oddal za zatiranje brezposelnosti. Iz svojega žepa je v ta namen finansiral cestna dela. Brown še vedno lastnoročno vrši svojo obnovo in jo bo še dalje izvrševal navzlic »Siru«.

Roman na manšetah

Pariški pisatelj Gaston Fondard je dovršil nov roman o življenju brezposelnih pod seinskimi mostovi. To življenje je proučeval čisto med njimi samimi in pri tem je cela poglavja romana zapisal na svoje manšete, ki jih je pozneje poslal svojemu založniku. Ta nenavadni rokopis je odkupil sedaj neki pariški muzej kuriozitet.

Tudi lepota!

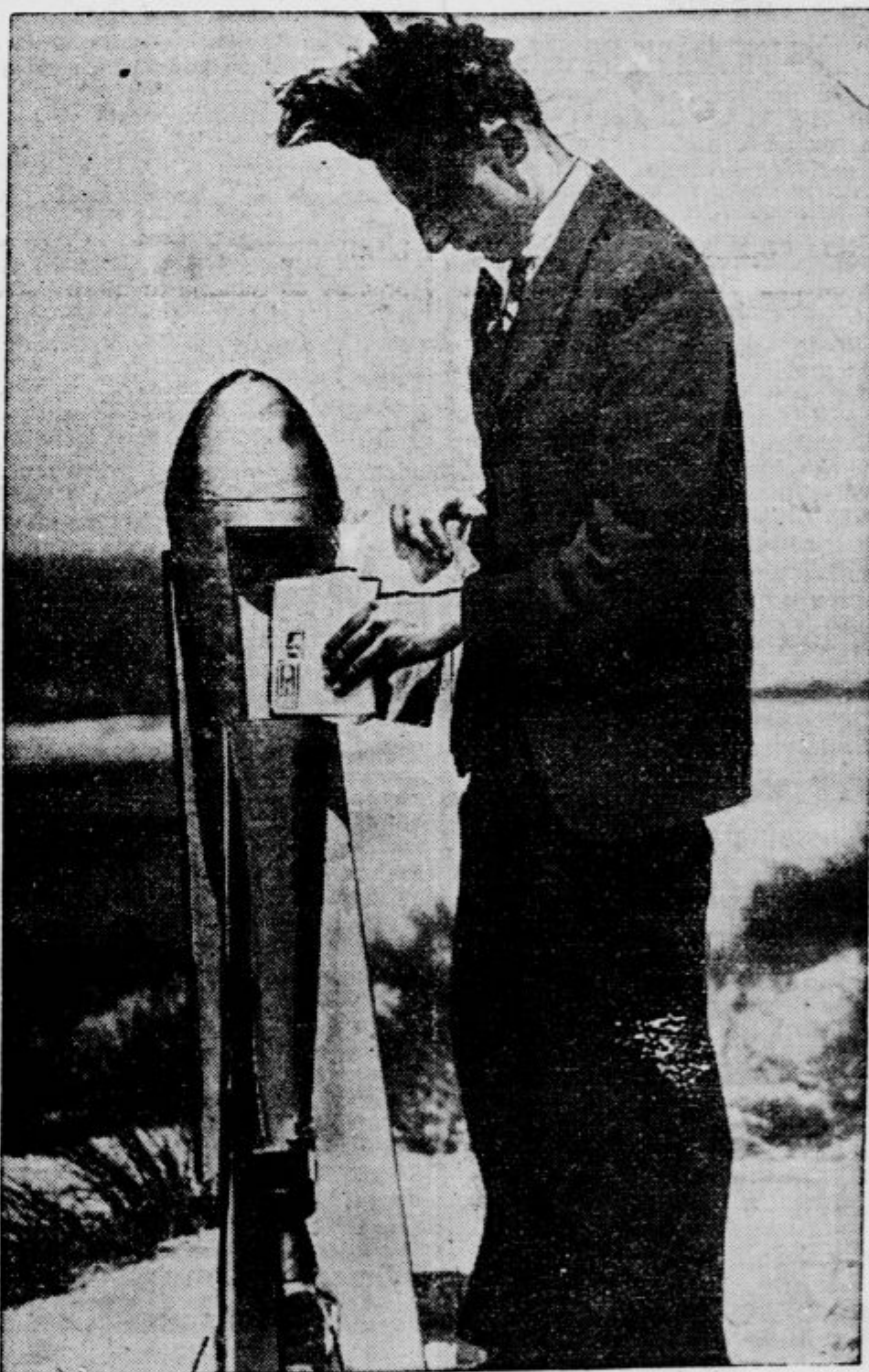
Madžarska kolonija v Parizu je izvolila svojo rojakinjo Eno Feherjevo za miss Madžarsko 1935. Od njene lepote Parizani menda ne bodo oamamljeni

Kultura rož v Franciji

V Parizu so pred dnevi otvorili razstavo rož, ki kaže najuspešnejše vrtnarske pridelke te stroke

Nov poizkus s pošto raketo

Belgijski inženjer Roberti dela poskuse s pošto raketo, ki naj bi frčala v višini 1500 metrov

dobil dober omet, ki se od prejšnjega ni prav nič razlikoval in z njim skrbno pokrili novi zid.

Moje naslednje delo je bilo, da sem pogledal za mačko, ki je zakrivila to nesrečo, kajti trdno sem se odločil, da ubijem tudi njo. Če bi mi bila tisti trenutek pri tekla na pot, bi bila njena usoda zapečatenjena. Toda žival, ki jo je menda moja besnost posvarila, je nedvomno vedela, da mi ne sme priti pred oči, dokler bom takšne volje. Ne morem popisati prijetnega občutka olajšanja, ki me je prevzel, ko tega strašila ni bilo nikjer. Tudi ponoči se mi ni prikazala, tako da sem spet prišel, kar sem jo vzel v hišo, trdno in mirno spal. Da, res sem spal — čeprav je obteževal mojo vest umor!

Drugi dan je minil in tretji za njim. Ne da bi se bila moja mačka kaj pokazala. Kakor bi se bil že vsega osvobodil, sem lahko prosto dihal. Strah je grozno žival za vselej pregnal. Nikoli več je ne bom videl in brezmejno srečen sem bil zaradi tega. Zavest črnega zločina me je kaj malo motila. Na nekaj vprašanj, ki so mi jih zadali, sem z lahkoto odgovoril. Tudi hišno preiskavo sem seveda imel, toda kakor se samo ob sebi razume, niso pri njej ničesar dobili. Mirno sem lahko gledal v srečno bodočnost.

Četrty dan po umoru je prišla nepričakovano policijska komisija v moje stanovanje, da bi še enkrat natanko preiskala

vso hišo. Ker sem bil trdno prepričan, da kraja moje skrivnosti sploh ne bo moglo odkriti, nisem izdal niti sledu zadržega. Uradniki so zahtevali, naj jih spremijam pri njihovem iskanju. Nobenega oglja, nobenega kota niso izpustili, ne da bi ga bili preiskali. Tretjič in četrty so šli v klet. Niti trenil nisem z očesom. Srce mi je tako mirno utripalo kakor nedolžnemu otroku, ko spi. Mirnodušno sem hodil po kleti od kota do kota. Roke sem na prsih prekrizal. Naposled so uradniki menda mislili, da so storili že dovolj dobrega in so se začeli pripravljati, da zapuste hišo. Moje veselje je bilo preveliko, da bi ga bil mogel prikrivati. Kar nekaj me je prišlo, da bi ga pokazal, pa naj že bo samo s kakšno zmagovalno besedo, ki bo hkratu tudi potrdila uradnike v njihovem prepričanju o moji popolni nedolžnosti.

»Gospodje moji,« sem dejal, ko smo že stopali po stopnicah, »zelo me veseli, da sem ovrzel vaše sumničenje. Želim vam za bodočnost vse najboljše in... želim tudi, da bi bili drugje nekoliko višje.« In razen tega, gospodje: ta hiša je zelo trdno zidana.

V neumnem hotenju, da bi rekel nekaj kar tja v božji dan, sam nisem več vedel, kaj klepetam.

»Nenavadno dobro zidana hiša je. Ti zidovi — so nenavadno trdni.«

Pri teh besedah sem prebrno udaril s

Iz akvaristove torbe

O vodni favni in flori v ljubljanski okolici

V vsej poletni lepoti se nam že kaže priroda. Polje v najlepši rasti, gozdovi košati, v lokah hodimo po mehki, s cvetlicami preprejeni preprogi, v jarkih in jamah pa cvetijo vitka perunika, nežna vodna zlatca in blagodušni pljučniki. V preteklem mesecu so krasile obale rumene kalužnice, na njihovo mesto so stopile zdaj zale spominčice, božajoče s svojo mlo modro barvo oči ljubitelja akvarista. V obopnih jarkih Hauptmance vidimo lepo, še zmerom premalo čislano rastlino, ki nas spominja na floro ravninskih dežel ali pa na rastlinstvo davnih zemskih dob. To je neka vrsta vodne kislice (Rumex) s slokimi, dolgimi, sulicastimi listi — lep okras za sobni, a zlasti za vrtni akvarij. Ljubitelju pade že zaradi svoje velikosti takoj v oči, posebno v poletju, ko se pobarvajo listi delno rdečkasto.

V stari Ljubljani tik Komina pa cveti mrzličnik s svojimi rožnato belimi puhačnimi cvetovi. Zaprati cestni jarek ob Ižanski cesti od barske šole naprej, ki je bil doslej za mnoge akvariste dobavljiva ploščatolistna pljučnika, je pa popolnoma očiščen in brez vegetacije. Prikladne rastline za akvarije najdemo v Išču tik pod mostom na poti čez Hauptmance in pa tudi v drugih, to pot križajočih jarkih.

Pod omenjenim mostom preko Išce je bilo opaziti nedavno ničkoliko pisank (Alburnus bipunctatus) v strnjanih množicah pri drsti. Pravcati ribji raj je pa v dolnji Ljubljani. To dejstvo spoznamo že na tem, da je zlasti v poletnih mesecih razvrščeno ob Ljubljani od Fužin pa tja do izliva vedno obilo ribičev, ki s potrpežljivostjo namakajo z vapo opremljene trinke v rahlo valujočo Ljubljano, a to zmerom z uspehom. Razne ribe se obešajo na trinke. Platinice, podusti, mreže, ogrice in tu in tam, vsakakor pomotno, kak lipan, ki ga moraš oprežno sneti s trnke in ga spustiti, kajti plemić je in ni za vsakogar. Bolj redko natakneš tudi kakega upiravca (Aspro streber), ki je zelo zanimiva riba iz rodu ostržev. Siromak ne zna plavati, temveč se premika po dnu kakor kapelj, kateremu je po počasnih temnih progah tudi podoben. Upi-ravec zahteva s kisikom nasičeno vodo, sicer ga najdemo lepega dne z odprtim gobčkom na dnu — znamenje, da se je zadušil. V akvariju s prezačevalnikom ga lahko gojimo tudi med drugimi ribami. Ker je nočna riba, ki tiči čez dan v kakem temnem kotičku, mu damo razkosanega deževnika šele zvečer, sicer ga požro ostale ribe. Ribolov v dolnjem delu Ljubljane je v rokah g. inženjerja Dimnika in je zelo cenjen.

Most na Fužinah, kašelski most in pa tolmun pri izlivu Dobrunjščice v Ljubljano pri vasi Zavogljju so zbirališča ribičev. Vsakomur, ki si želi pomiriti svoje živce, je priporočati posebno ta del Ljubljane ne samo zaradi tega, ker je bivanje pri vodah znano pomirjevalno sredstvo za živce, temveč v glavnem zaradi tega, ker se nikomur ni potrebno jeziti, kajti nikdo se ne vrača s praznimi rokami domov.

V jarkih tik pod zaloškimi hribom, a zlasti v kotanji Dobrunjščice pod zavogeljsko žago, ki je prilepljena ob obalo kakor gnezdo, je pa tudi za akvarista dovolj posla. Najmlajši zarod se bo kmalu pokazal in oni, ki se zanj zanimajo, si lahko nalove od vsake vrste nekaj ribic. Opozorjam na dejstvo, da imajo člani Kluba akvaristov pravico akvarirati v vodah posestnikov in zakupnikov, včlanjenih v Ribiškem društvu. Kdor se včlani v klub, dobi člansko izkaznico in s tem pravico za akvariranje in lovljenje ribic, kolikor jih zase potrebuje.

Ker je tiskarski škrat v zadnjem članku zbrisal samo eno črto črke m, je nastal iz guramija gurani, kar naj bo s tem popravljen. Priporočali smo guramije in veleperke onim akvaristom, ki ne razpolagajo z večjimi akvariji, ker so te ribe neodvisne od prostega kisika v vodi, temveč si jemljejo v presledkih po mehurček zraka. Zanimivi so pa še zato, ker si grade penasto gnezdo, kjer se zarod izleže, ki ga starši skrbno negujejo. Gurami, makropodi, trihogastri, kolize, bete, ctenopsi, vsi pripadniki iz rodu osfomenid (Osphromenidae) so torej za manjše posode. Ker so te ribe tudi sicer precej trdne, so kakor ustvarjene za akvarije, samo da zahtevajo toplejšo vodo. Vsak vsaj malo izkušeni akvarist jih bo z lahkoto gojil, med tem ko bi se pa ribice, ki dihaajo skozi škrge, le mučile v premajhnih posodah. Klub akvaristov naroča po želji dovolj števila članov ribice iz tu-jine.

Čuditi se moramo, da so ribe iz rodu osfomenid še dandanes bolj redke v akvarijih ljubiteljev toplotovodnic, presenetljivo pa je, da ni na razpolago dovolj mladicev, vzgojenih od naših akvaristov. Odgoja rib tega rodu ni težavna, kajti glavno delo pri odgoji vrše starši sami.

Kupuj domače blago!

palico, ki sem jo imel slučajno pri rokah, po zidu in sicer prav na tistem kraju, kjer je bilo skrito truplo moje ljubljene žene.

Bog naj mi bo milosten in naj me obvaruje krempeljev smrtnega sovražnika! Komaj je utihnil odmev mojih udarcev, že se je začel odgovor iz groba za zidom! V začetku je zvenel pridušen in ubito kakor otroško čebuljanje, potem pa so postali glasovi čedalje močnejši, kakor zahtevalo, vrščee stokanje, ki ni bilo prav nič podobno človeškim zvokom. Bilo je tuljenje in jadikovanje, napol smrtni strah, napol zmagovalje, kakor iz pekla, kjer vršee na vedno pogubljenje obsojeni med zasmehljivim vriskanjem hudčice.

Ali naj še popisujem, kaj se je zgodilo v meni? Brez zavesti sem se opotekel proti nasprotni steni. Uradniki so na stopnicah ostali nekaj trenutkov kar otrpli od groze in strahu, trenutek nato pa je bilo že tucet močnih rok pri delu, da prederejo zid. Vdal se je in vsi hkratu so zagledali truplo, ki je bilo krvavo in že napol razpadlo. Na njegovi glavi pa je čepela s široko razprtim rdečim gobcem in edinim lesketajočim se očesom strašna žival, katere peklena moč me je zapekljala k umoru in katere izdajalski glas me je zdaj tudi izročil krvniku. S truplom vred sem zazidal tudi to pekleno strašilo.

(iz »Zgodb groze« prevedel B. R.)

Sportna nedelja

Lahkoatletsko prvenstvo države za moštva

V Zagrebu še niso izračunali rezultatov — Kljub temu je gotovo, da bo Primorje v tretjič prvak države. — Od slovenskih klubov so dosedaj dosegli Primorje 95-596, Železničar 32-450, Ilirija pa 30-797

V soboto in nedeljo popoldne se je vršil na igrišču Primorja prvi del prvenstva države za moštva, v katerem je nastopilo v Ljubljani za Primorje in Ilirijo približno 150 atletov. Udeležba je v primeri z lanskim precej padla. Tudi rezultati niso na tisti višini, kakor se je splošno pričakovalo. Deloma je vzrok slabo igrišče, ki je bilo zaradi zadnjega deževja precej razmočeno, nekaj pa tudi naporni nastopi zadnjih dni. V letošnjem državnem prvenstvu za moštva sodeluje 7 klubov v vsej državi, in to v Zagrebu, Mariboru ter Ljubljani, dočim Beograd in Pančevo zaradi zadnjih tekmovalcev niso nastopili. Pred 6 leti so, kakor znano zagrebške »Novosti« razpisale prehodni pokal, namenjen tistemu klubu v državi, ki si bo trikrat zaporedoma ali petkrat v presledkih osvojil prvenstvo v moštvi. Prvi dve leti je pokal branila zagrebška Concordia, nato Hašk, sedaj pa dvakrat zaporedoma že ljubljansko Primorje, ki si ga je z današnje zmago definitivno osvojilo. Pri lanskem prvenstvu je Primorje zmagalo z 87.000 točkami, druga pa je bila Ilirija z 61.000 točkami, dočim je letošnji rezultat 95.596 točk toliko bolj odličen, ker je bila, kakor že omenjeno, udeležba nekoliko manjša in pa igrišče precej slabo. Uspeh Ilirije je popolnoma zadovoljil celo klubsko vodstvo, ki ni pričakovalo, da bo moglo letos braniti svoj lanski rezultat, ker se celo leto nima svojega urejenega igrišča.

Prvi dan tekmovalcev je v 8 disciplinah prinesel naslednje uspehe:

Tek 100 m: nastopilo za P. 37, za I. 13 tekmovalcev. Minimalni predpisani rezultat je 12,6 sekund. Skupno število točk: Primorje 14.135, Ilirija 2847. Najboljši uspehi so: 1. Kovacik 10,8 sekund, 2. Cerar in Šušteršič 11,4 (vsi P.).

Krogla: Skupno 16 tekmovalcev. Točke: Primorje 4087, Ilirija 3353.

V naslednjem bomo navajali po 3 najboljše rezultate, dosežene v vsaki panogi, dalje število tekmovalcev in število točk, vsakokrat prva številka Primorje, druga Ilirija.

V krogli: 1. in 2. Stepišnik in Jeglič, oba Ilirija, 12-12 m.

400 m: Primorje 6542 točk, Ilirija 0. Tekmovalcev 15. 1. Gabersček 54,3. 2. Čurda 54,9. 3. Žgur 55,2 (vsi Primorje). Minimum 58.

Skok v daljino: Primorje 9480, Ilirija 2694, število tekmovalcev: Primorje 23, Ilirija 9. Minimum 5,60 m. 1. Putinja 6,20, 2. Stepišnik (I) 6,12, 3. Malnaric (P) 6,09.

Tek 5000 m: Primorje 1800 točk, Ilirija 4135 točk, tekmovalcev P. 5, I. 8. Minimum 18:17. 1. Bručan (I) 16:19,2/5, 2. Srakar (P) 16:46,2/5, 3. Šporn (I) 17:02.

Met diska: Primorje 1121, Ilirija 2195, tekmovalcev P. 4, I. 8. Minimum 31 m. 1. Stepišnik (I) 37,34, 2. Serše (P) 36,42, 3. Banko (I) 34,72.

Tek 800 m: Primorje 5955, Ilirija 627, tekmovalcev P. 13, I. 4. Minimum 2:17. 1. Gabersček (P) 2:04,6, 2. Čurda (P) 2:05, 3. Pogačnik (P) 2:07,2.

Skok v višino: Primorje 7941, Ilirija 4715, tekmovalcev P. 21, I. 13. Minimum 150 cm. Prvi trije Svetek (I) ter Martini in Slanina (oba P.) po 165 cm.

Tek 110 m z zaprekami je odpadel, ker ni bil prijavljen noben tekmovalec.

Končno število točk prvega dne je: Primorje 51.061 točk, Ilirija 20.466. Prvi dan je nastopilo skupno okoli 190 tekmovalcev v osemih disciplinah, nekateri od teh seveda v več disciplinah ne samo v eni.

Drugi dan tekmovalcev je prišel v osemih točkah te-le končne uspehe:

Tek 200 m: Primorje 11.141, Ilirija 2629, tekmovalcev P. 25, I. 7. Minimum 26 sekund. Uspehi prvi treh so: 1. Kovacik (P) 22,41, 2. Sodnik (I) 23,8, 3. Gabersček in Cerar (oba P.) 24.

Met kladiva: Nastopili 3 tekmovalci. Minimum 31 m dosegel je Stepišnik Milan (I) 43,40 m, 2. Jeglič 29,25 m, točke: Ilirija 734.

Tek 400 m z zaprekami je prav tako odpadel kakor prvi dan na 110 m, ker ni bilo nobenega prijavljenega tekmovalca. Škoda, da se lepa disciplina teka preko zaprek pri nas nikakor ne more uveljaviti.

Troskok: Primorje 4352, Ilirija 486 točk, tekmovalcev P. 8, I. 1. Minimum 11:50 m je doseglo 8 tekmovalcev. 1. Slapar (P) 12:56.

V teku na 10 km sta nastopila le 2 tekmovalca in je dosegel znani maratonec Šporn Stane (I) lep čas 35:42/5, ker je tekel brez posebne konkurence. Prinesel je Iliriji v tej panogi 610 točk. Minimum znaša 38:00.

V metu kopja je nastopilo 7 tekmovalcev. Točke P. 502, I. 1491. Minimum znaša 43,50 m in je postopen v primeri z lanskim. Najboljši uspehi so: 1. Brunet (I) 46,17, 2. Putinja (P) 45,19, 3. Orehek in Dečman (oba I.) 44,30 in 44,29.

Tek 1500 m: Primorje 5382, Ilirija 1691, tekmovalcev P. 10, I. 9. Minimum 4:50 je doseglo 12 tekmovalcev. 1. Čurda (P) 4:21/5, 2. Pogačnik (P) 4:27,6, 3. Srakar (P) 4:29.

Skok ob palici: Nastopili 4 tekmovalci. Minimum znaša 2,90 m. Točke skupno po 466 Ilirija in Primorje. 1. Gašperšič (P), 2. Orozky (I) oba po 290 cm.

Zadnja teka tekmovalcev je bil štafeti- ni tek 4x100 m. Minimum znaša 50 sekund. Nastopilo je 10 štafet Primorja in 2 od Ilirije. Točke: Primorje 22.692, Ilirija 2224. Stafove so bile kombinirane tako, da so v posameznih moštvi tekli 1 do 3 do 4 tekmovalci, zato ne navajamo rezultata najboljših, pač pa omenjamo, da je doseglo minimum 11 štafet.

Končni uspeh tekmovalcev, v kolikor se je končalo v teh dveh dneh, je v Ljubljani: Primorje 95.130 točk, Ilirija 30.797 točk. Uspeh zmagovalca Primorja je naravnost odličen in zaslužen. Končno število točk, ki ga navajamo danes, še ni definitivno zato, ker bodo čez približno 14 dni tekmovali še oml srednjeolci, ki so bili te dni na srednjeoljskem prvenstvu v Zagrebu, in je prijavljenih približno 25 tekmovalcev, ki utegnejo končno sliko deloma še izpremeniti, vsekakor pa ne tako, da bi Primorje ne moglo ohraniti svojega prvenstva.

Zanimanje publike ni bilo posebno veliko. Tekmovalje je oviralo tudi vreme.

V Mariboru

Maribor, 2. junija.

Tudi v našem mestu se je vršilo včeraj popoldne in danes popoldne na igrišču Železničarja tekmovalje za državno lahkoatletsko prvenstvo moštvo. Startalo so le lahkoatletski Železničarja, in sicer 45 po številu. Tekmovalje je oviralo deževno vreme, posebno v soboto in so zaradi tega rezultati nekoliko slabši. V posameznih disciplinah so bili doseženi naslednji rezultati:

Tek 100 m: 1. Venuti 11,7. — 200 m: Venuti 24,3. — 400 m: Ledinek 57,1. — 800 m: Muras 210,8. — 5000 m: Podpečan 17:18,4. — Stafeta 4x100 m: SK Železničar 49 sek. — Met diska: Gale 33,18

Za točki LNP borba samo v Ljubljani

Z zmago nad Čakovčani so se Ilirijani odkrižali dokaj nevarnega nasprotnika

Podsavezno prvenstvo je bilo včeraj nekako precej mrsavo. V prvem razredu se je odigrala samo ena tekma, in sicer v Ljubljani med domačo Ilirijo in Čakovčkim SK. Čakovčani so sicer zelo trd oreh, vendar se je pričakovala zmaga, zlasti zaradi tega, ker bi vsaka izgubljena točka pomenila za Ilirijo veliko nevarnost. Domačini so spravili na varno obe točki ter se, kakor upajo, približujejo končnemu cilju.

Tablica bo do prihodnjih srečanj tale:

Železničar 13 9 2 2 35:21 20 (6)

Ilirija 11 7 2 2 41:14 16 (6)

Rapid 11 7 0 4 35:14 14 (8)

ČSK 12 5 4 3 29:22 14 (10)

Celje 11 3 3 5 17:20 9 (13)

Maribor 12 4 1 7 15:32 9 (15)

Svoboda 12 2 3 7 13:56 7 (17)

Hermes 12 2 1 9 23:34 5 (19)

Ilirija : ČSK 3:2 (1:0)

Ilirija: Malič-Svetič, Berglez-Unterreiter, Varšek, Sočan-Jug, Sandi, Grntal, Slapar, Doberlet.

Čakovčiki: Krnoul-Janič, Vampln-Mekovec, Megla, Takač-Behojnik, Galović, Pintat, Hrebak, Vaš.

V eni važnih zaključnih in odločilnih faz za podsavezno prvenstvo se belo-zeleni niso preveč potrudili. Odnesli so sicer obe točki v borbi, ki se je zdelo sreči igre že povsem odločena, toda prav sigurno nista bili točki pod streho prav do konca. Po nasokih 3:0 je gostom uspelo znižati na 3:2 in še pri tem stanju niso bili brez prilik za izenačenje.

Igra v svojem pretežnem delu ni bila na posebnih višini. Če odvezamo tiste dobre četrte ure, ko so belo-zeleni v prvi polovici drugega polčasa z odločnimi kombinatornimi potezami in s krepkim stantom obvladali polje ter situacijo z dvema zgodokoma temeljito izkoristili, so v vsem ostalem delu igre zelo slabo igrali. Pri vsem tem so ohranili v prvem polčasu svoja vrata čista, proti koncu igre pa so se dali parkrat neljubo presenetiti in uspeh teh šibkosti sta bila dva efektna nasprotnikova gola; če bi bil imel gost le količnik odločnejši napad, bi bil naposled še odnesel zmago in točki sebi.

Zelo slabo je igral obrambni trio. Branilca sta skoraj ves čas plavala. Rezervni vratar je prinesel s seboj svoje šibkosti: visokim žogam ni kos. Poleg tega je bila tudi srednja vrsta polna lukenj. Varšek na sredi ni bil centerhalf na mestu, kar se mu rednim potom ni hotelo posrečiti, je skušal nadoknaditi s preostro igro. Tudi Unterreiter je imel svoj šibek dan, a Sočan na levem krilu je imel z dobro razpoloženostjo desno stranjo nasprotnikovega napada obilo posla, ki ga ni vedno dobro obvladal. Napad je bil v prvem polčasu povsem raztrgan, v glavnem po zaslugi vodje, ki mu ni uspela nobena poteza. K temu je bil napad še zelo neodločen pred golom. Začetkom drugega polčasa se je marsikaj obrnilo na boljše, tako se je pojavila povezanost v napadu ter med napadom in srednjo vrsto. Kombinatorno je tedaj moštvo prevladovalo na terenu, napad je mnogo streljal, dve izredno lepo izdelani stvari sta privedli do uspeha. S tem je bila bitka odločena in moštvo se je smelo zopet vdati komednejši igri. Malo je manjkalo, pa bi se bila stvar masševala.

Gostje iz Čakovca so s tem porazom dokončno izločeni iz drena v vrhu tablice. Svojo pozicijo so si v jeseni ustvarili z igrami na domačem terenu. Sedaj spomladit pa morajo gostovati na tujem in ostavljajo točke drugim. Za krepke in odločilen nastop izven svojega kraja še niso povsem dozoreli. Tudi se ne more reči — vsaj po pokazani igri — da bi bili od svoje zadnje igre v Ljubljani mnogo napredovali. Igrajo precej brez sistema, tjavendan, z očividno taktiko, če se kaj posreči, dobro, če ne, tudi ni slabo. V moštvi imajo par dobrih zasedb: vratar se je parkrat lepo in uspešno uveljavil, dober je bil tudi Vampln. Desna stran napada je mestoma uspešno kombinirala, opazna je bila tudi igra srednjega krila. In to bi tudi bilo prilično vse. Izrazito slaba je bila leva zveza, ki je uprnostila marsikatero zrelo pozicijo. Vse drugo je bilo povprečno in pod povprečnostjo.

Kratek potek: V 27. min. dobi Jug lep dolg predložek, poda Sandiju na nogo in ta s 16-meterske črte razantno pretvori 1:0 za I. Šele proti koncu polčasa je I. stalno v napadu, opazja se Jugova aktivnost na krilu, toda v centru ni nikogar in tako ostane pri doseženem rezultatu.

V 6. min. starta Varšek ostro na Galoviča, ki ga nato odnesejo za 10 min. ven.

m. — Met krogla: Kleut 11,42 m. — Met kopja Kleut 43,62 m. — Met kladiva: Gojznik 32,25 m. — Skok v višino: Katay (Maraton, Zagreb) 1,60. — Skok v daljino: Urbanek 5,73 m. — Troskok: Gutovnik 11,68 m. — Tek 1500 se je vršil popoldne.

SK Železničar je letos dosegel 32.450 točk, katero število pa se bo povečalo z rezultati atleta Raka, ki starta v Beogradu, in atletu Slavica, ki starta v Zagrebu. Železničar je potemtakem dokazal lep napredek in povečal število točk od zadnjega tekmovalca za 6000. Škoda je le, da se tu ostali mariborski klubi, posebno Rapid, niso udeležili tekmovalja in so bili atletski Železničarja brez vsake konkurence, kar je seveda sigurno vplivalo na rezultate.

v Zagrebu

Zagreb, 2. junija.

Tudi v Zagrebu so se v soboto in v nedeljo popoldne vršila lahkoatletska tekmovalja za državno prvenstvo moštvo. Niti v soboto niti v nedeljo se niso objavili doseženi rezultati, kakor pravijo, zaradi tega, ker jih ni nihče izračunal. Po privatnih kalkulacijah je Hašk dosegel od 40 do 50.000 točk, Concordia 20.000, Maraton okoli 5000 točk. Organizacija, ki je bila v rokah saveza, je bila vsekakor zelo slaba.

Srednjeolci

Zagreb, 2. junija.

Ob priliki otvoritve velikega srednjeoljskega igrišča se je vršilo v Zagrebu lahkoatlet. razmerje med srednjeoljskimi reprezentacijami Ljubljane, Zagreba in Beograda. Zagreb je dosegel 100 točk, Ljubljana 52, Beograd pa 20.

Mednarodni teniški turnir Ilirije

V soboto in nedeljo je priredila Ilirija na svojih igriščih I. mednarodni teniški turnir pod protektoratom bana dr. Dinka Puca, častnim predsedstvom župana dr. Ravnharja ter konzulov Belgije, Španije, Rumunije, Danske, Francije, Čehoslovaške itd. Turnir je bil prav dobro zaseden. Z izjemo Puncica in Pallade, ki igra v Parizu, je bila navzoča vsa teniška elita Jugoslavije. Od prijavljenih inozemcev je sodeloval edino Banfield iz Trsta, nekdanji slavni avstrijski vojni pilot.

Igre so bile prav zanimive, vendar se bo turnir končal šele v ponedeljek, ker so prišli v finale isti igralci in so bili pretrujeni, da bi turnir že v nedeljo dokončali.

Single gospodov A. Prijav je bilo 24, vendar niso vsi prijavljeni nastopili. V II. kolu je Schäffer (Zagreb) premagal Trudna (II.) s 6:2, 6:1. Mitič (Zagreb) K. Friedricha s 6:2, 6:1. Tomica Kukuljevič D. Friedricha s 8:6, 6:3. Hitzl (Rapid) Šivica (II.) s 6:2, 6:2. Šivic je prej izločil po krasi igri Banfielda s 6:3, 6:2. V finalu je Mitič brez boja dobil proti Hitzlu w. o., Schäffer pa je v zelo zanimivi igri premagal Kukuljeviča s 6:2, 4:6, 6:0. Finale Schäffer—Mitič bo v ponedeljek ob 15.

Single gospodov B. 16 prijav. Iz I. kola je bila najzanimivejša igra med Gogalo (Ilirija) in Todorovičem (Zagreb). Zagrebčan je v odločilnem tretjem setu že vodil 5:0 in forthy lave, pa je vendar izgubil set s 5:7. V semifinalu je Mešiček (Maribor), ki pa po igri spada v A skupino, izločil Gogalo, Kolbach (Zagreb) pa Pušenjaka (Maribor). V finalu je zmagal Mešiček s 6:1, 4:6, 6:1.

Single dam. 16 prijav. V finale sta prišli državna prvakinja Kovač (Zagreb) z zmago proti Budisavljevič (Zagreb) s 6:2, 6:2 in bivša drž. prvakinja ga. Gostiša, ki je premagala Ravnharjevo s 6:1, 6:4. Finale je bil izredno zanimiv. Zmagala je večja odpornost in mladost Kovačeve. Rezultat 7:5, 3:6, 6:2.

V mixed double je nastopilo 9 parov. Izredno napet je bil semifinale med paroma Gostiša—Schäffer in Budisavljevič—Kukuljevič. Zmagala sta prva s 7:9, 6:3, 7:5. V finalu sta se plasirala še Kovač—Mitič, ki pa sta podlegla boljši dvojici Gostiša—Schäffer s 6:2, 4:6, 6:2.

Double gospodov je dosegel svoj višek v semifinalu s igro Schäffer—Kukuljevič: Mitič—Hagenauer. Odločila je večja rutina prvega para, ki je zmagal s 4:6, 6:1, 6:2. Odlični je bil pri mreži Hagenauer, dočim je Schäffer briljiral s svojimi smashi. V finalu sta Schäffer—Kukuljevič gladko premagala dvojico bratov Friedrich s 6:3, 6:1, 6:2. Ta dva sta prej izločila dvojico Banfield—Truden s 6:4, 6:1.

Double gospodov je dosegel svoj višek v semifinalu s igro Schäffer—Kukuljevič: Mitič—Hagenauer. Odločila je večja rutina prvega para, ki je zmagal s 4:6, 6:1, 6:2. Odlični je bil pri mreži Hagenauer, dočim je Schäffer briljiral s svojimi smashi. V finalu sta Schäffer—Kukuljevič gladko premagala dvojico bratov Friedrich s 6:3, 6:1, 6:2. Ta dva sta prej izločila dvojico Banfield—Truden s 6:4, 6:1.

Double gospodov je dosegel svoj višek v semifinalu s igro Schäffer—Kukuljevič: Mitič—Hagenauer. Odločila je večja rutina prvega para, ki je zmagal s 4:6, 6:1, 6:2. Odlični je bil pri mreži Hagenauer, dočim je Schäffer briljiral s svojimi smashi. V finalu sta Schäffer—Kukuljevič gladko premagala dvojico bratov Friedrich s 6:3, 6:1, 6:2. Ta dva sta prej izločila dvojico Banfield—Truden s 6:4, 6:1.

Double gospodov je dosegel svoj višek v semifinalu s igro Schäffer—Kukuljevič: Mitič—Hagenauer. Odločila je večja rutina prvega para, ki je zmagal s 4:6, 6:1, 6:2. Odlični je bil pri mreži Hagenauer, dočim je Schäffer briljiral s svojimi smashi. V finalu sta Schäffer—Kukuljevič gladko premagala dvojico bratov Friedrich s 6:3, 6:1, 6:2. Ta dva sta prej izločila dvojico Banfield—Truden s 6:4, 6:1.

Double gospodov je dosegel svoj višek v semifinalu s igro Schäffer—Kukuljevič: Mitič—Hagenauer. Odločila je večja rutina prvega para, ki je zmagal s 4:6, 6:1, 6:2. Odlični je bil pri mreži Hagenauer, dočim je Schäffer briljiral s svojimi smashi. V finalu sta Schäffer—Kukuljevič gladko premagala dvojico bratov Friedrich s 6:3, 6:1, 6:2. Ta dva sta prej izločila dvojico Banfield—Truden s 6:4, 6:1.

Double gospodov je dosegel svoj višek v semifinalu s igro Schäffer—Kukuljevič: Mitič—Hagenauer. Odločila je večja rutina prvega para, ki je zmagal s 4:6, 6:1, 6:2. Odlični je bil pri mreži Hagenauer, dočim je Schäffer briljiral s svojimi smashi. V finalu sta Schäffer—Kukuljevič gladko premagala dvojico bratov Friedrich s 6:3, 6:1, 6:2. Ta dva sta prej izločila dvojico Banfield—Truden s 6:4, 6:1.

Double gospodov je dosegel svoj višek v semifinalu s igro Schäffer—Kukuljevič: Mitič—Hagenauer. Odločila je večja rutina prvega para, ki je zmagal s 4:6, 6:1, 6:2. Odlični je bil pri mreži Hagenauer, dočim je Schäffer briljiral s svojimi smashi. V finalu sta Schäffer—Kukuljevič gladko premagala dvojico bratov Friedrich s 6:3, 6:1, 6:2. Ta dva sta prej izločila dvojico Banfield—Truden s 6:4, 6:1.

Double gospodov je dosegel svoj višek v semifinalu s igro Schäffer—Kukuljevič: Mitič—Hagenauer. Odločila je večja rutina prvega para, ki je zmagal s 4:6, 6:1, 6:2. Odlični je bil pri mreži Hagenauer, dočim je Schäffer briljiral s svojimi smashi. V finalu sta Schäffer—Kukuljevič gladko premagala dvojico bratov Friedrich s 6:3, 6:1, 6:2. Ta dva sta prej izločila dvojico Banfield—Truden s 6:4, 6:1.

Double gospodov je dosegel svoj višek v semifinalu s igro Schäffer—Kukuljevič: Mitič—Hagenauer. Odločila je večja rutina prvega para, ki je zmagal s 4:6, 6:1, 6:2. Odlični je bil pri mreži Hagenauer, dočim je Schäffer briljiral s svojimi smashi. V finalu sta Schäffer—Kukuljevič gladko premagala dvojico bratov Friedrich s 6:3, 6:1, 6:2. Ta dva sta prej izločila dvojico Banfield—Truden s 6:4, 6:1.

Double gospodov je dosegel svoj višek v semifinalu s igro Schäffer—Kukuljevič: Mitič—Hagenauer. Odločila je večja rutina prvega para, ki je zmagal s 4:6, 6:1, 6:2. Odlični je bil pri mreži Hagenauer, dočim je Schäffer briljiral s svojimi smashi. V finalu sta Schäffer—Kukuljevič gladko premagala dvojico bratov Friedrich s 6:3, 6:1, 6:2. Ta dva sta prej izločila dvojico Banfield—Truden s 6:4, 6:1.

Double gospodov je dosegel svoj višek v semifinalu s igro Schäffer—Kukuljevič: Mitič—Hagenauer. Odločila je večja rutina prvega para, ki je zmagal s 4:6, 6:1, 6:2. Odlični je bil pri mreži Hagenauer, dočim je Schäffer briljiral s svojimi smashi. V finalu sta Schäffer—Kukuljevič gladko premagala dvojico bratov Friedrich s 6:3, 6:1, 6:2. Ta dva sta prej izločila dvojico Banfield—Truden s 6:4, 6:1.

Double gospodov je dosegel svoj višek v semifinalu s igro Schäffer—Kukuljevič: Mitič—Hagenauer. Odločila je večja rutina prvega para, ki je zmagal s 4:6, 6:1, 6:2. Odlični je bil pri mreži Hagenauer, dočim je Schäffer briljiral s svojimi smashi. V finalu sta Schäffer—Kukuljevič gladko premagala dvojico bratov Friedrich s 6:3, 6:1, 6:2. Ta dva sta prej izločila dvojico Banfield—Truden s 6:4, 6:1.

Double gospodov je dosegel svoj višek v semifinalu s igro Schäffer—Kukuljevič: Mitič—Hagenauer. Odločila je večja rutina prvega para, ki je zmagal s 4:6, 6:1, 6:2. Odlični je bil pri mreži Hagenauer, dočim je Schäffer briljiral s svojimi smashi. V finalu sta Schäffer—Kukuljevič gladko premagala dvojico bratov Friedrich s 6:3, 6:1, 6:2. Ta dva sta prej izločila dvojico Banfield—Truden s 6:4, 6:1.

Double gospodov je dosegel svoj višek v semifinalu s igro Schäffer—Kukuljevič: Mitič—Hagenauer. Odločila je večja rutina prvega para, ki je zmagal s 4:6, 6:1, 6:2. Odlični je bil pri mreži Hagenauer, dočim je Schäffer briljiral s svojimi smashi. V finalu sta Schäffer—Kukuljevič gladko premagala dvojico bratov Friedrich s 6:3, 6:1, 6:2. Ta dva sta prej izločila dvojico Banfield—Truden s 6:4, 6:1.

Double gospodov je dosegel svoj višek v semifinalu s igro Schäffer—Kukuljevič: Mitič—Hagenauer. Odločila je večja rutina prvega para, ki je zmagal s 4:6, 6:1, 6:2. Odlični je bil pri mreži Hagenauer, dočim je Schäffer briljiral s svojimi smashi. V finalu sta Schäffer—Kukuljevič gladko premagala dvojico bratov Friedrich s 6:3, 6:1, 6:2. Ta dva sta prej izločila dvojico Banfield—Truden s 6:4, 6:1.

Double gospodov je dosegel svoj višek v semifinalu s igro Schäffer—Kukuljevič: Mitič—Hagenauer. Odločila je večja rutina prvega para, ki je zmagal s 4:6, 6:1, 6:2. Odlični je bil pri mreži Hagenauer, dočim je Schäffer briljiral s svojimi smashi. V finalu sta Schäffer—Kukuljevič gladko premagala dvojico bratov Friedrich s 6:3, 6:1, 6:2. Ta dva sta prej izločila dvojico Banfield—Truden s 6:4, 6:1.

Double gospodov je dosegel svoj višek v semifinalu s igro Schäffer—Kukuljevič: Mitič—Hagenauer. Odločila je večja rutina prvega para, ki je zmagal s 4:6, 6:1, 6:2. Odlični je bil pri mreži Hagenauer, dočim je Schäffer briljiral s svojimi smashi. V finalu sta Schäffer—Kukuljevič gladko premagala dvojico bratov Friedrich s 6:3, 6:1, 6:2. Ta dva sta prej izločila dvojico Banfield—Truden s 6:4, 6:1.

Double gospodov je dosegel svoj višek v semifinalu s igro Schäffer—Kukuljevič: Mitič—Hagenauer. Odločila je večja rutina prvega para, ki je zmagal s 4:6, 6:1, 6:2. Odlični je bil pri mreži Hagenauer, dočim je Schäffer briljiral s svojimi smashi. V finalu sta Schäffer—Kukuljevič gladko premagala dvojico bratov Friedrich s 6:3, 6:1, 6:2. Ta dva sta prej izločila dvojico Banfield—Truden s 6:4, 6:1.

Double gospodov je dosegel svoj višek v semifinalu s igro Schäffer—Kukuljevič: Mitič—Hagenauer. Odločila je večja rutina prvega para, ki je zmagal s 4:6, 6:1, 6:2. Odlični je bil pri mreži Hagenauer, dočim je Schäffer briljiral s svojimi smashi. V finalu sta Schäffer—Kukuljevič gladko premagala dvojico bratov Friedrich s 6:3, 6:1, 6:2. Ta dva sta prej izločila dvojico Banfield—Truden s 6:4, 6:1.

Double gospodov je dosegel svoj višek v semifinalu s igro Schäffer—Kukuljevič: Mitič—Hagenauer. Odločila je večja rutina prvega para, ki je zmagal s 4:6, 6:1, 6:2. Odlični je bil pri mreži Hagenauer, dočim je Schäffer briljiral s svojimi smashi. V finalu sta Schäffer—Kukuljevič gladko premagala dvojico bratov Friedrich s 6:3, 6:1, 6:2. Ta dva sta prej izločila dvojico Banfield—Truden s 6:4, 6:1.

Double gospodov je dosegel svoj višek v semifinalu s igro Schäffer—Kukuljevič: Mitič—Hagenauer. Odločila je večja rutina prvega para, ki je zmagal s 4:6, 6:1, 6:2. Odlični je bil pri mreži Hagenauer, dočim je Schäffer briljiral s svojimi smashi. V finalu sta Schäffer—Kukuljevič gladko premagala dvojico bratov Friedrich s 6:3, 6:1, 6:2. Ta dva sta prej izločila dvojico Banfield—Truden s 6:4, 6:1.

lovice igrišča. Vseoka žoga je šla preko vratarja Placa, ki je zapustil gol, počasi v mrežo. Izenačenje je prineslo domačinom viharan aplavz, vendar pa so se slišali tudi precej humoristični komentariji na račun nerednega vratarja Jugoslavije Placa. V 38. min. prvega polčasa je Novosel postavil končni rezultat 2:1.

Nadžkof Margotti in militarizem

Kakor znano, so po vsej Italiji ob 20-letnici tako zbrane italijanske intervencije, ko je Italija napovedala vojno stari Avstriji, priredili velike fašistične parade in nabor, po katerih je na stotisoče članov fašističnih organizacij prešlo v organizacije višjih kategorij. V Rimu so svečano obnovili tudi 16 polkov, ki so bili v prvih letih po vojni razpuščeni, da bi tako nadoknadili divizije, ki so morale v vzhodno Afriko. Tudi v Gorici so bile take fašistične naborne in vojaške parade. Ob tej priložnosti je postal gorški nadškof msgr. Margotti poveljnik »Šoške« vojaške divizije (v Italiji imajo tudi milicijske divizije) generalu Montiju naslednje pismo:

»Jutri, ko bo praznik slavnih italijanskih armad, ki se s ponosom ozirajo na epska junštva starih borcev, ki so se vrnili iz epskih borb ali pa spijo v senci vojaških pokopališč, se bo dvignila v nebo vroča molitev za večni pokoj padlih velikanov in moja roka se bo dvignila, da blagoslovi dobre italijanske vojaške, ki so vselej pogumni in zmerom pripravljeni...«

Na praznik Kristusovega vnebohoda je bil msgr. Margotti v družbi gorškega pre-

fekta, fašističnega tajnika in drugih zastopnikov oblasti v Tolminkem kotu. Na Javorci nad Cadoro so obnovili majhno cerkvico, ki jo je Margotti posvetil. Cerkev je bila zgrajena v času vojne v spomin na padle avstrijske vojaške, sedaj bo služila fašistični obmenjilnici milicij in finančni straži. Ob tej priložnosti je postal nadškof fašistično svestnost in msgr. Margotti je imel daljši nagovor, v katerem je poudaril, da »nam je Bog hotel dati veliko in lepo domovino in je določil, da stoluje v njej edini zastopnik naše svetovne cerkve.« Obširno je govoril tudi o italijanstvu in krščanstvu, ki morata biti osnovni življenjski načeli slehernega prebivalca dežele in slehernega vojaka, ki straži na braniku domovine, ker le zaradi tega »gledajo tujci na ta narod z zavistjo, ko zmerom bolj napreduje nasproti svojim vedno višjim ciljem.«

Ko so se vračali iz Javorce, so se ustavili v Zatoletinu. Škof Margotti in njegovi spremljevalci so si ogledali vojašnico obmejnih finančarjev. Nadškof je finančnem stražniku vzpodbujal v njihovem težavnem delu v blagor domovine in jih zato posebej blagoslovil.

Nove metode — stari smotri

V zadnjem času so pričeli v Italiji voditi intenzivno demografsko politiko, da bi preprečili nazadovanje rojstev, ki ga, kakor je državni podatnik Buffarini v svojem eksperimentu o proračunu korporacijskega ministrstva poudaril, »povzroča efektivno nazadovanje vitalnosti laškega plemena«. Znano je, da je pred kratkim razpisala država posebne nagrade za novorojence in novorojence. Zane so nagrade, ki jih novorojenecem in novorojenkam dajejo občine tudi v Julijski Krajini. Demografska propaganda pa, kakor kaže naslednji primer, v Julijski Krajini in Južni Tirolski nima izključno demografskih svrh, marveč tudi prav posebne »etnografske« naloge, za nacionalno mešane zakone (med Italijani in Nemci), in sicer dve po 700 lir za vsakega tirolskega Nemca, ki se bo oženil z Italijanko, ki ni rojena v bolzanski ali tridentski pokrajini, in dve po 500 lir za vsako tirolsko Nemko, ki se bo omožila z Italijanom. Nedvomno bodo temu zgledu kaj kmalu sledili še drugi podežatni nele v Južni Tirolski, marveč tudi po goriških, tržaških in drugih slovenskih in hrvaških krajih.

— Fašistična revija »Le Tre Venezie« je v zadnjem času znova posvetila znatno pozornost jadranskemu vprašanju, dasi ga diplomatski krogi baš sedaj ne smatrajo za aktualnega. Prof. Pelli, Bruno Dudan in še neki fašistični gospodarsko-politični publicisti so v njeni poslednji številki objavili svoje prispevke o funkcijah Jadrana v italijanskem gospodarstvu, o rimskem značaju Dalmacije kot nekdanjem »mostu od zapadnega k vzhodnemu Rimu« in o gospodarskih odnosih med Italijo in Albanijo. O teh problemih, od katerih je srednji v znatni meri improviziran in katerega historični učinki se po stari navadi vse preveč pretiravajo, razpravljajo seveda z vidikov znane fašistične realne politike.

— Fašistično posebno sodišče je v ponedeljek sodilo dva obtožena iz Julijske Krajine, od katerih je bil drugi Slovenec Roman

Zavadlal. Obtožena sta bila protirežimske propagande. Državni tožilec je zahteval za Zavadlala 3 leta težke ječe, sodišče ga je obsojilo na poldrugo leto ječe, njegovega soobtoženca pa na 4 leta.

— Karabinjerji v Komnu so prijaviili sodišču 28-letnega Avgustina Budo iz Tomajevice pri Komnu, češ, da je brez potnega lista zbežal preko meje, da si poišče dela in zaslužka. V kratkem se bo vršil proti njemu proces, v katerem bo sojen v kontumaciji.

— V Komnu je podjetnik in kmet Lojze Perič najel Josipa Škabarja in Franceta Terčona za neko delo. Oba je najel neposredno in ne po posredovanju krajevnega fašističnega sindikata. Zato so ga karabinjerji prijaviili sodišču.

— Bataljon fašistične milice je v torek odpotoval z vlakom iz Trsta v Neapelj, od koder ga bodo v kratkem poslali v vzhodno Afriko. Milicijski so se zaradi visoke plače in cele vrste drugih ugodnosti prostovoljno zglasili za vojaško ekspedicijsko proti Abesiniji. Prostovoljce so med milicijskih vseh 6 legij v Julijski Krajini zbirali že tri mesece. Spočetka so se zglasili le redki, čeprav so jim bile obljubljene enake ugodnosti, kakor jih bodo prejeli tudi na zadnje pri-glašeni prostovoljci. Nedvomno se je morala propaganda za vzhodno Afriko celo med milicijski v zadnjem času izredno ojačati. V vzhodno Afriko je odpotovalo 630 prostovoljcev, med njimi 40 častnikov.

— Smrt v plamenih. V Cerknem je nastal v noči od nedelje na ponedeljek požar v hiši Terezije Štucinove. Gospodinja, ki je stara že 70 let, je mirno spala v svoji sobi. Ko se je prebudila zaradi vročine, je bila že vsa obkoljena od plamenov. Zaman si je skušala pomagati in priključiti ljudi na pomoč. Po težkih mukah je našla smrt med ruševinami svoje hiše. Ljudje, ki so se zbrali okrog goreče hiše in gasili, so našli njeno truplo šele, ko je bil požar docela pogasjen.

— Za komisarja fašistične organizacije v Ajdovščini je bil imenovan Julij Gerarduzzi, ki kot komisar že upravlja organizacijo v Sv. Križu. Dosedanji tajnik Maffei je moral v vzhodno Afriko.

Trideset dni princese

Glavni vlogi v tem posrečenem Paramountovem filmu igra Sylvia Sidneyjeva in Cary Grant. Vsebinska je v glavnih oblikih nastopna:

»V bajni kraljevini Taroniji finančni polo-

Sylvia Sidneyjeva igra glavno vlogo v filmu »Trideset dni princese«

žaj ni ugoden. Ameriški bankir Gresham ponudi kralju posojilo, če pride njegova hčerka v New York. Upripori se velikanska reklama s princeso, kar zbudi nejevoljo mladega časopisnega izdajatelja Madisona, ki hoče prekrizati Greshamove posle. Toda Madisonova nazirana se izpremeni, ko spozna princeso, pri čemer niti ne slutiti, da gre za prevaro. Prava princesa je namreč takoj po prihodu v New York zbolela in Gresham jo nadomesti z malo neznanom gledališko igralko. Podobenost te igralka s princeso je tako frapantna, da se prevara imenitno posreči. Razkritje prevare prepreči potem sama prava princesa, ki naposled svojo namestnico privede v Madisonovo naročje, preden se vrne s posojilom v Taronijo.

Američani so prav za prav veliki v takih utopističnih komedijah, med katerimi je prav »Trideset dni princese« ena izmed najpristnejših. Sylvia Sidneyjeva je podala v njej eno izmed svojih najboljših kreacij. Sidneyjeva nas ne očara v svoji dvojni vlogi le s čisto nesladko sladkostjo svojega obraza, kakor radi rečejo o njej kritiki, nego tudi s priznanim priradostjo svoje igrice. Cary Grant sekundira s humorjem in Edward Arnold nam podaja pravega bankirja. Režiser Marion Gering je stori vse potrebno, da pride priradna komedija do prave učinkovitosti nasproti občinstvu.

Žena v sodobnem svetu

Najpotrebnejša socialna ustanova

omenjeno, se za dekleta pri nas stori mnogo premalo. Edino društvo, ki dela pri nas v tej smeri, je Društvo za varstvo deklet. Vendar sama privatna iniciativa zmora premalo. Tu bi bilo potrebno intenzivno sodelovanje oblastev in privatnih korporacij, društev in vseh, ki se zavedajo važnosti tega problema. Danes pošiljajo ogrožena dekleta v Begunje. To je gotovo slaba rešitev. Res je, da je v kaznični poseben oddelk za mladoletne, da so od kaznjencev popolnoma ločene, toda pečat »Begunje« ostane vendarle za vse življenje kot sramotno znamenje na dekletu, čeprav se izkuša sled še tako skrbno izbrisati. Potreben bi bil smotno urejen zavod, ki bi dekleta predvsem vzgajal, ki bi jim vrnil ali šele vcepil zaupanje v same sebe in v življenje ter jim znal pokazati vrednost dela. Sama taka ustanova bi dosegla svoj namen: vrnila bi družbi skoro izgubljena bitja.

Dobra knjižica za matere

Tako knjižico je napisala Hočevar-Mečličeva in jo je imenovala »Moj novorojenček«. Od drugih publikacij te vrste se razlikuje v tem, da vsebuje res samo najpotrebnejše, kar mora vedeti vsaka mati in tudi vsaka druga ženska, ki ima z otroki opravka. To je vsakako prednost take knjige, saj tudi najbolj zaposeljena mati lahko takoj poišče v njej tisto, kar potrebuje. Pa tudi, če se loti knjižice kar od kraja, je ne bo prej odložila, dokler je ne prebere do konca, pa naj ji še tako primanjkuje časa. Zakaj knjižica je pisana tako preprosto, a je v njej vendar tako skrbno zbrano vse potrebno, da ima bralka občutek, kakor da je mislila avtorica prav nanjo in na njene potrebe.

Hočevar-Mečličeva je bila oskrbna sestra v Ameriki, kjer si je pridobila obilnih izkušenj v delu s otroki. Ta knjižica in tudi vsi drugi njeni spisi pričajo, da je vršila svoj poklic z izredno ljubeznijo do otrok.

Največ pozornosti posveča knjižica dojenčkovim opremi, ki se mora po njenih navodilih temeljito izpremeniti. Preprosto in jasno dokaže, kako neprimerno so bili mnogi kosi dosedanjega dojenčkovega perila bodisi glede oblike same in glede oblačenja kakor tudi glede kvalitete blaga. Posebno se obrača proti rabi povojev, o katerih dokazuje, kako škodljivi so za otrokov razvoj. Po njenem mnenju se je ta neprimerenega obdržala tako dolgo pač zato, ker dojenček sam ne more povedati, kako neudobno mu je v takem oklepu. V Ameriki so imeli po mestih posebne komisije, ki so obiskovale domove novorojenčkov. Kjer so dobili otroka povojega, so zaplenili povoje, starše pa celo kaznovali.

Poglavje o otroški prehrani pove materi, kako naj hrani otroka glede na letne čase: poleti in pozimi poišče živila, ki vsebujejo za otroka najboljše.

Nadalje spozna mati, kako je treba z otrokom ravnati pri kopanju, kako mu je potrebno primerno sončenje, kakšna bodi dojenčkova postelja, kako je treba ravnati z otroki, ki so nagnjeni k zaprtju. Knjižica vsebuje tudi najpotrebnejše o otroškem zobovju, kar je koristno posebno za naše kmečke matere, ki so doslej posvečale premalo pozornosti hrani med nosečnostjo in prehrani malega otroka glede na rast in zdravje njegovega zobovja. Naposled se avtorica dotakne tudi otrokove duševnosti, kakor se javlja v prvih dneh, tednih in mesecih njegovega življenja.

Knjižice bo gotovo vesela vsaka mati, ki jo bo vzela v roko. Njena posebna prednost je tudi v dejstvu, da je preračunana na naše skromne razmere in daje le nasvete, ki so izvedljivi, seveda če živi mati vsaj kolikor toliko v človeških razmerah. Toda pri nas je še mnogo mater, ki ne zmorejo niti najskromnejšega za svojega novorojenčka — a to je poglavje zase.

Knjižica »Moj novorojenček« je izšla v založbi »Ženskega sveta«, v katerega upravlje se dobi za 12 Din.

Naše Kolo jugoslovenskih sester se pokloni spomenu velikega kralja

Kolo jugoslovenskih sester, matica v Ljubljani, odputuje z vsemi podružnicami iz dravske banovine v torek 4. t. m. ob 20. z brzim vlakom na Oplenac. Vrle članice se bodo poklonile na grobu velikega kralja, ki je svojo kri prelil za našo domovino, in bodo kralju Ureditelju objubile, da hočejo zvesto izvrševati njegovo oporoko. Na grob bodo položile srebrno vejo, ki predstavlja Kolo z vsemi podružnicami. Na položeni pentli je vgrajirano ime centrale, na 35 listih pa so vgrajirana imena 35 podružnic.

Na povratku se bodo v Beogradu poklonile Nj. Vel. kraljici Mariji, ki jih bo spre-

jela v avdienci.

Potovanje bo zelo udobno. Železniška uprava je dala na razpolago udobne pulmane, ki se priključijo rednemu brzemu vlaku.

V ponedeljek se bodo še dobile od 16. do 18. ure prijavnice za potovanje s 66-odstotnim popustom in društveni sobi na Rimske cesti 9, pritičje, desno. Vse članice in prijateljice prisrčno vabljeni!

Vremenski pregled

Vse se jezi na neprestni dež. Ali poprej se ni tako opazilo, da smo imeli slabo do Novega leta presuho vreme, pa obilo solnca, kakor ga v toliki meri n. pr. v Ljubljani v kesnih zimskih in zgodnjih spomladanskih mesecih nismo po navadi deležni. Ako nas sedaj maj preveč zamaka, bi bilo treba prav za prav uljudno priznati, da bi se to smelo imenovati vremensko ravnovesje, ali morda pravična sodba in odmera ali še kako drugače podobno.

Nič boljše se ne pohlajilo po ostali Evropi. Domala povsod prevladuje slabo vreme, obilo oblačnih dni imajo in moče prav tako. Vsega tega je kriva seveda depresija, samo da to pot nas kontinent nima opravka le z enim ciklonom, marveč da se jih mota čez celino več zaporedoma, a so vsi majhni, prav plitvi in malo obsejni, toda zato nič manj neprijetni. Saj je davno znano, da so take majhne, plitve depresije običajno še bolj nevarne, to se pravi, da prinesejo celo še več padavin, nego veliki viharji cikloni. Zračni pritisk je bil v tem tednu po večini Evrope razmeroma jako enakomerno razporejen, kar daje osnovo za označeno depresijo. V torek n. pr. je tičalo eno depresijsko jedro nad Francijo, drugo nad Porenjem, tretje nad Češkoslovaško in četrto nad južnovzhodnim obrobjem Alp. Zato ni čuda, da nas je močilo potem vse dni v tednu. Poleg tega je gospodovala nad Rusijo še posebna velika depresija, s svojim sistemom deževja. Pa še več: Na daljnem severu, nad Severnim Lednim morjem je ostala domena še posebnih ciklonov, ki so potovali tja proti sibirski obali. Zaloga sil, ki jim je poklic, da povzročajo slabo vreme, je bila potemtakem takorekoč neizčrpna, kar smo imeli seveda priliko spoznavati prav temeljito. Iz marsikateri dežele so prišla poročila o povodnih, pa o hudih nevihtah in sploh vremenskih uimih.

V drugi polovici tedna je severno Evropo znova dosegel udor mrzlega zraka iz arktičnih predelov. Potegnila ga je proti jugu ena od najsevernejših depresij, ko je zavila z Ledenege morja v severno Rusijo. V široki fronti je začel prodirati severni hlad čez Skandinavijo in Finsko na jug; na Norveškem in Finskem je znova prav močno snežilo. Hlad se je nato razširil še nadalje, preplaval vso južno Skandinavijo, pa tudi Velikobritansko otočje, ki letos kar ne more doživeti pomladi, potem baltičske pokrajine in sosedno Rusijo. V petek zjutraj je mrzla poplava prestopila z morja na kopno v srednjo Evropo ter Francijo in se naglo blizala Alpam, kjer se je pričela uveljavljati v toku sobote, hkrati z novimi padavinami. In tako se je ohladitev pokazala končno tudi pri nas na južni strani Alp, dasi dosedaj pač v znatno omiljeni obliki.

Za optimistično presojanje vremenskih prilik še vedno ni zadostne osnove. Tudi v junij, prvi poletni mesec po meteorološkem računanju, prehajamo domala v vsej Evropi s prenikalnimi temperaturami. Še vedno so Italija, Balkan in dežele ob Črnem morju najtoplejše na vsem kontinentu, najvišjo toplino imata Sicilija in Krim v južni Rusiji.

ASPIRIN

Jamstvo za pristnost Aspirin tablete proži BAYER-jev križič

ASPIRIN

proti vsem bolečinam in boleznim, ki izhajajo iz prehlada.

Oglaš. po reg. pod št. 23062 od 19. XI. 1934.

Krotki metulji

Metuljev res ne moremo šteti med divje živali, toda o ukočenih ali celo dresiranih metuljih doslej tudi še ni bilo mnogo slišati. Vendar je praksa pokazala, da se do tudi te živalice spraviti do zaupljivosti, pri čemer je kot približevalni pripomoček seveda najboljše uporabiti sladke stvari.

Zanimivo je tudi ugotovitev, da so med temi živalmi takšne, ki naravnost smrdijo. Ze davno je bilo znano, da oddajajo mnoge med njimi prave vonjave, ugodne človeškemu nosu. Tu gre za pripomoček, s katerim živali privabljajo drugi spol. Smrdljivke pa imajo nasprotno slabi duh za to, da odganjajo sovražnike. Pri raznih tropških vrstah se slabi duh družijo še z neprijetnim okusom. Nobena ptica se ne bo več lotila takšnih metuljev, če je okusila njih zopno meso, kakor se izogiba tudi mnogih gosenic.

300 steklenic plina proti tovornemu vlaku

Pri Uzichju v bližini Lyona je na železniškem prehodu tovorni avto s 300 steklenicami tekočega plina trčil v lokomotivo tovornega vlaka. Učinek je bil grozen. Vse steklenice so eksplodirale kakor bombe, raznesle avto, da so poedini njegovi kosi obležali do 300 m daleč, in lokomotivo popolnoma razdejale. Soferja, strojevodjo in kurjača je ubilo, dve osebi pa težko ranilo.

TEDEN DNI FILMA

Maureen O' Sullivan

Dunajski dvor za časa

Marije Terezije v filmu

Po veseloigri Stephana Kamareja »Mladost barona Neuhausa« je bila izdelana Ufa zvočni vefilm, ki ima vse potrebne vrline da se je uveljavil med občinstvom povsod, kjer se je že doslej predvajal. Film, ki bo imel pri nas naslov »Neke majske noči...«, nam kaže življenje na dvoru avstrijske cesarice Marije Terezije 1. 1753. V njem se zrcalita prava dunajska obdobja in duhoviti humor obenem s prepričljivo priradostjo, ki je vsekakor potrebna, da se veseloigra uveljavi tako v filmu kakor na gledališkem odru.

Pisec veseloigre Kamare je več let preučeval kulturno-politično življenje tiste dobe, preden je napisal veseloigro, ki nam kaže zgodovino mladega slezijskega barona Neuhausa (Viktor de Kowa). Baron prispe-

brez sredstev na dunajski dvor in tam s pomočjo dveh žensk najde pot do uspešne kariere. Vodstvu filma se je v polnem obsegu posrečilo stvoriti zgodovinski okvir za živo igro na dvoru, v palačah in na krajih, kjer se Dunajčan zabava. Režiser, Dunajčan Gustav Uecky se je potrudil, da nam film kaže ljudi iz časa Marije Terezije takšne, kakršni so v resnici bili.

Vloge so vse v dobrih rokah. Barona Neuhausa spretno podaja Viktor de Kowa, glavno žensko vlogo pa igra priznana umetnica Käthe von Nagy, ki je že dobra znanja ljubljanskih obiskovalcev kina. Marijo Terezijo zelo posrečeno igra Lola Chludova. Film, ki je prav natrpan z duhovito dovipnostjo, bo vsekakor zanimal tudi Ljubljano.